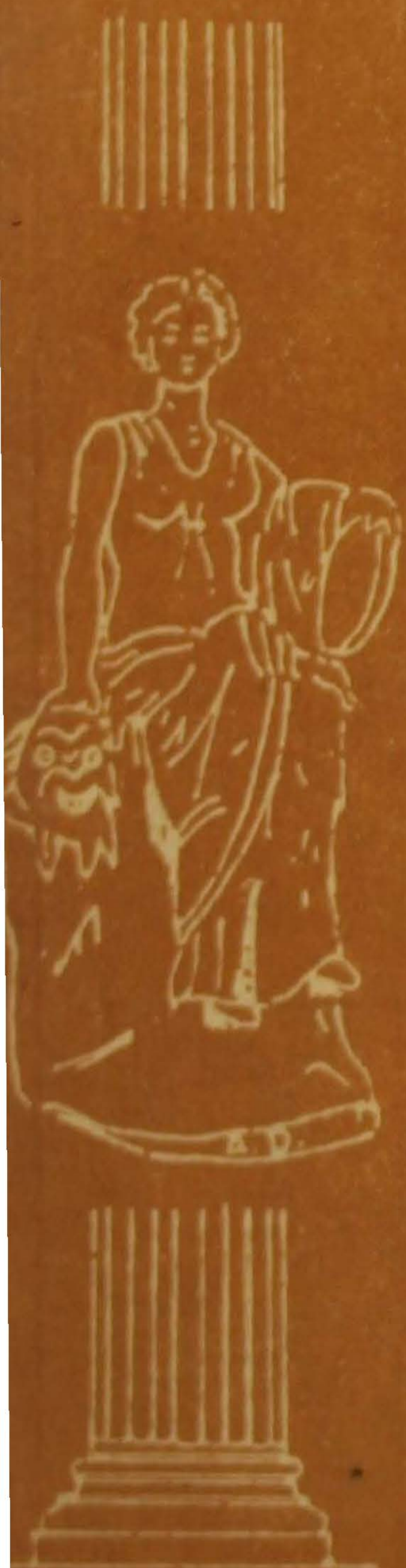
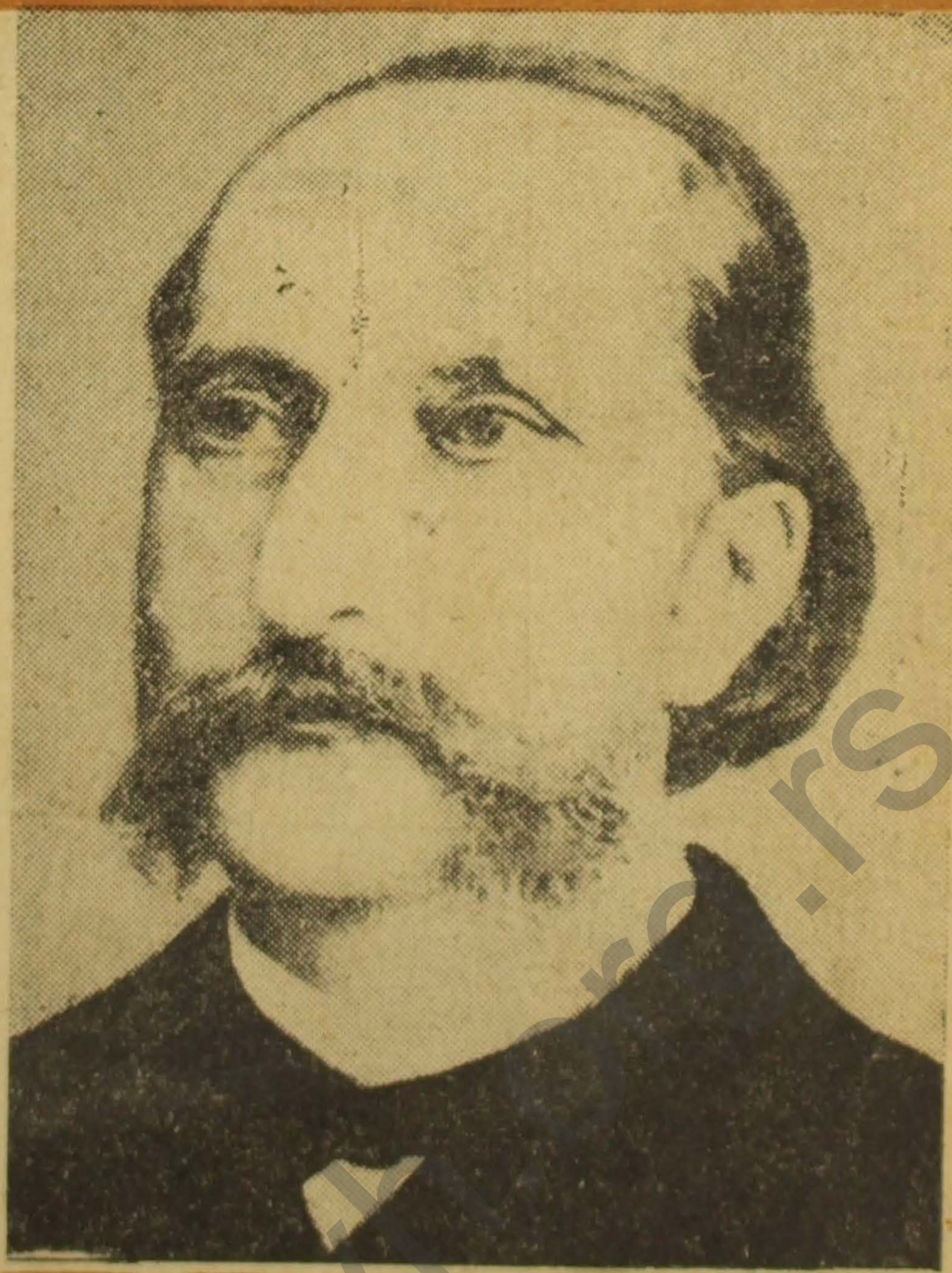

NARODNO POZORIŠTE
NÉPSZINHÁZ SUBOTICA

NAŠA POZORNICA
A MI SZINPADUNK

IVAN ZAJC
1831—1914

SEZONA 1952-53 ÉVAD

BROJ 1-2 SZÁM

NAŠ OVOGODIŠNJI REPERTOAR : - EZÉVI MŰSORUNK :

HRVATSKA DRAMA:

Branislav Nušić:	„Dr“
Jovan St. Popović:	„Zla žena“
Matija Poljaković:	„Vašange“
A. N. Ostrovski:	„Oluja“
W. Shakespeare:	„Vesele žene Windsorske“
Miroslav Krleža:	„Agonija“
Matija Poljaković:	„Kuća Mira“
Pero Budak:	„Mećava“
M. Ogrizović:	„Hasanaginica“
K. May - B. Špoljar:	„Winnetou“

MAGYAR DRÁMA:

Csepreghi Ferenc:	„Piros bugyelláris“
Zilahi Lajoš:	„Zenebohócok“
B. Shaw:	„Candida“
Sinkó: E.	„Elitéltek“
Vas Gereben— Mamuzsich:	„Nemzet napszámossal“
W. Shakespeare:	„Makrancos hölgy“
Schulhof: J.	„Kidölt a májusia“
Gogoly:	„Revizor“
M. Krlezsa:	„Glembay urak“
Katona József:	„Bánk Bán“
Móricz Zsigmond:	„Uri muri“

OPERA:

Ivan Zajc:	„Nikola Šubić Zrinski“ (Zrinyi Miklós)
F. Schubert:	„Három kislány“ (Tri djevojčice)
G. Verdi:	„Traviata“
* * *	„Baletski divertissement“
Kacsóh—Pongrác:	„János vitéz“
W. A. Mozart:	„Figarov pir“
J. Andrić:	„Dužljance“
Offenbach:	„Hoffmanove priče“

„Našu pozornicu“ izdaje Sindikalna podružnica
Narodnog pozorišta u Subotici

Za izdavača odgovara:

JOSIP JASENOVIĆ
upravnik pozorišta

Urednik:

ANTUN KUJAVEC

Redakcija:

NARODNO POZORIŠTE
Subotica

Cijena dinara

Ára **10** din.

„A mi színházunk“-at kiadja a Szubotikai Népszínház szákszervezeti csoportja

Kiadásért felelős

JASZENOVICS JÓSEF

színházigazgató

Szerkesztő:

VIRÁG MIHÁLY

Szerkesztőség:

NÉPSZÍNHÁZ

Szubotica

Gradska štamparija, Subotica

Na početku osme sezone

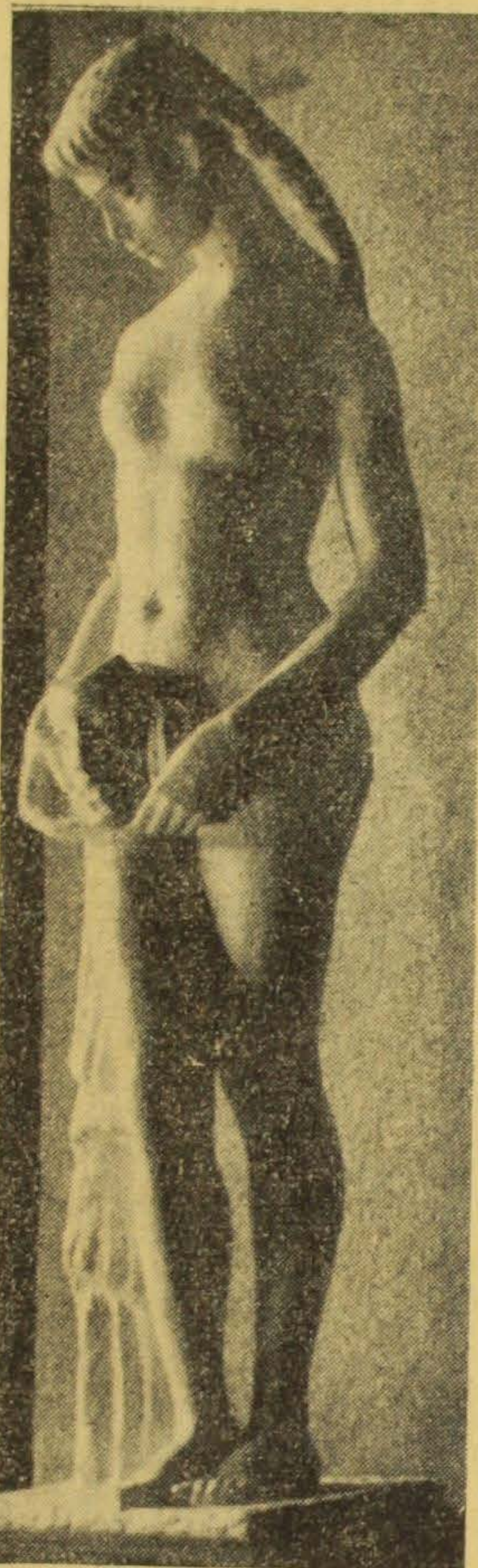
15. avgusta ove godine o!počelo je ovo pozorište svoju osmu sezonu od svog formiranja, odnosno drugu sezonu nakon spajanja Hrvatskog Narodnog kazališta i Mađarskog narodnog pozorišta, te formiranja muzičke grane, odnosno opere. Prebrođivši uspješno organizaciono-tehničke i ostale poteškoće, koje su iskrsele nakon spajanja, ovo pozorište je sa podmladenim kadrom prišlo rješavanju ne malih problema koji su se pojavili i tražili svoje rješenje.

Specifični uslovi naše sredine, nacionalni i socijalni sastav stanovništva grada i njegove bliže okoline, različiti kulturni nivo toga stanovništva, određivali su, a i sada nam određuju smjernice našega rada a posebno naše repertoarske politike. Ta repertoarska politika usmjerena je na to da privuče što šire mase radnih ljudi u pozorište kako bi ono postalo tribina tih masa, njegova stalna potreba. Razumljivo je da u nacrtu našeg repertoara ima i takovih djela, koja će zadovoljiti ukus i želju i one publike koja ima više prohtjeve. Zato je raspon našeg repertoara velik i odgovara, po našem mišljenju, zahtjevu, želji i ukusu naših gledalaca. On se kreće od domaćih pisaca preko Shaw-a, Shakespeare-a do Verdijeve Traviate.

Vjerni tradicijama našeg pozorišta i ove sezone stavljamo na repertoar više djela naših domaćih pisaca, od kojih će 3 biti praižvedba. Na taj način se odužujemo njihovim naporima i potstičemo ih u daljem radu na razvoju naše dramske literature. Smatramo da ćemo i na taj način udovoljiti jednom od naših zadataka. Preko 20 novih članova umjetničkog ansambla znači također kvalitativno pojačanje našeg kolektiva.

Uporedo s nastojanjima usmjerenim na poboljšanje umjetničkog nivoa, prišlo se rješavanju i poboljšanju tehničkih uslova rada. Prosječan broj premijera tokom jedne sezone iznosi 26, a to iziskuje mnogo napora i pregalačkog rada od svakog našeg člana. Izgradnja kružne pozornice, koja je završena polovinom septembra o. g., te poboljšanje ostalih općih uslova i mogućnosti za rad, svakako će pridonijeti daljem napredovanju i podizanju općeg nivoa naših predstava.

Ovaj naš zadatak ćemo ostvariti tek uz punu saradnju naših gledalaca, naše publike, koje je iz dana u dan sve više, kako kod nas tako i u cijeloj našoj socijalističkoj domovini. Toj svrsi povezivanja pozorišta i publike neka posluži i ovaj naš list.

Skulptura u foajeu Narodnog pozorišta (rad Anice Bešllć — učenice majstora Tome Rosandića)

A nyolcadik évad elején

Ez év augusztus 15-én megkezdődött színházunk nyolcadik évadja, vagyis a Horvát és a Magyar Népszínház egyesülése, valamint a zenei ág s az opera megalapítása óta a második évad. Az egyesülés után felmerült szervezési, technikai és más nehézségek sikeres leküzdésével, színházunk felfrissült erővel fogott azon számos probléma megoldásához, amelyek az egész együttes előtt állottak.

Saját egyéni körülményeink feltételei, városunk és környéke lakosságának nemzetiségi és szociális összetétele, valamint különböző kulturális fejlettsége világosan irányítja és megszabja munkánk s külön műsorpolitikánk irányvonalát. Műsorpolitikánk alapvető célja, hogy a munkáosztály minél szélesebb rétegét vesse be a színházba, mely épp e tömegek szószéke s állandó szükséglete kell, hogy legyen. Műsortervünkben természetesen vannak olyan művek is, amelyek a nagyobb igényű közönség kívánságát és izlését is kielégítik. Műsorunk változatossága éppen ezért nagy és szerintünk megfelel közönségünk igényeinek. Ez a műsor, kezdve a hazai íróktól magába foglalja Shaw-t, Shakespearet es Verdi Traviata-ját.

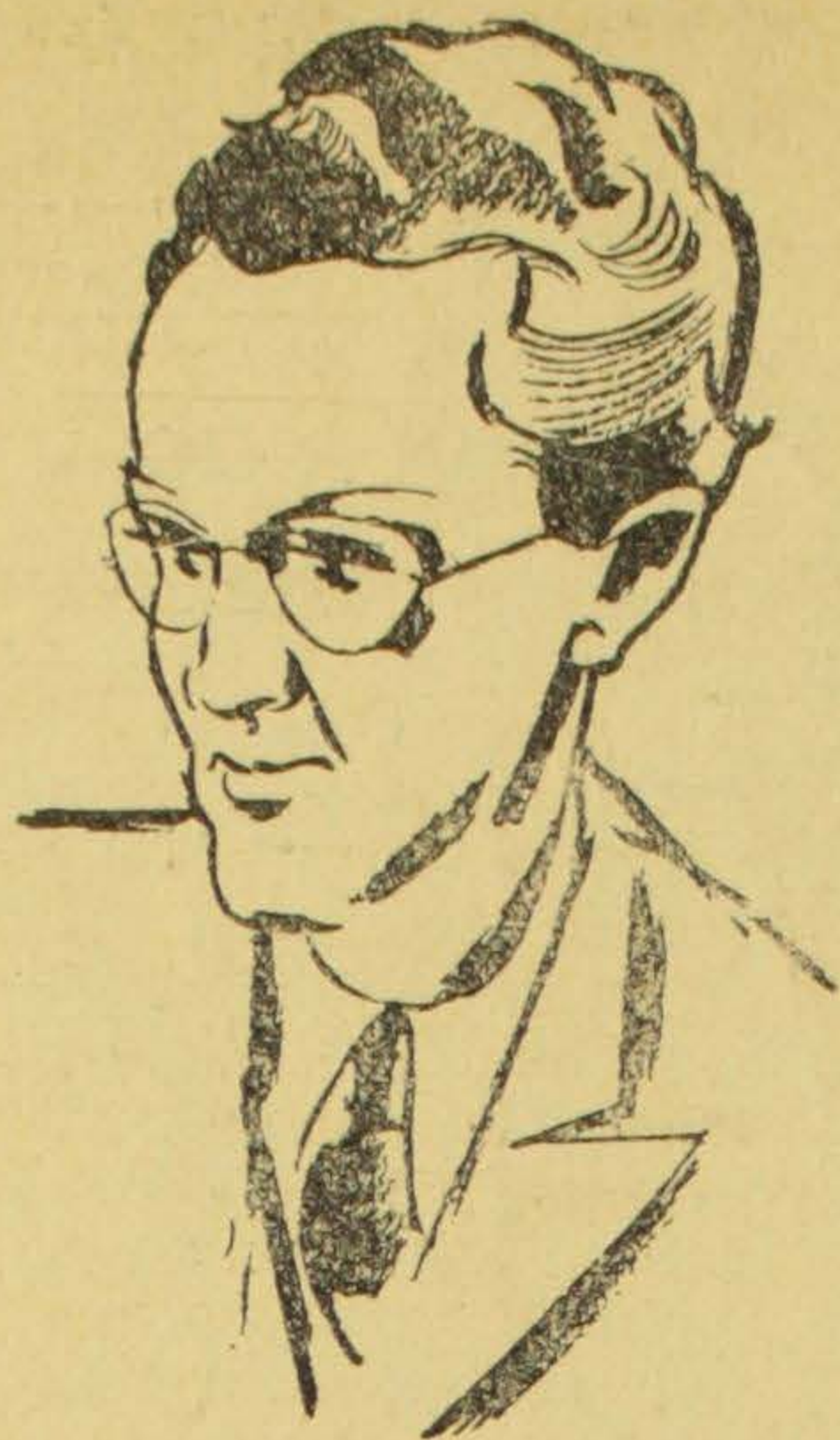
Színházi hagyományainkhoz híven, az idei évadban is műsorra tűztük több hazai írónk művét, melyek közül három, ősbemutató lesz. Így rójjuk le hálánkat kitartó erőfeszítéseikért

és további munkára serkentjük őket a hazai dráma-irodalom fejlesztése terén. Művészi együtteseink húszon felüli létszámú megnövekedése, szintén minőségbeli erősödést jelent együttesünk számára.

Művészi nívónk felemelésének törekvésével párhuzamosan hozzáláttunk a technikai munkafeltételek feljavításához is. A bemutatók átlagos száma egy évadban 26-ot tesz ki s ez minden egyes tagunktól nagy erőfeszítést és odaadást követel. A forgószínpad, mely ez év szeptember közepén készült el, valamint a többi általános munkalehetőségek javulása mindenképpen hozzájárul majd előadásaink általános nívójának fejlődéséhez és felemeléséhez.

E feladatunkat, azonban csakis közönségünk teljes együttműködésével tudjuk majd megvalósítani, amelynek száma úgy nálunk, mint egész szocialista hazánkban napról-napra növekszik. E lapnak megjelenése is szolgáljon tehát arra, hogy minél szorosabban kapcsolja össze színházunkat a közönséggel.

NIKOLA ŠUBIĆ ZRINSKI

Dr. Marko Fotez k. g.
redatelj Nikole Šubića Zrinskog

Ivan Zajc rođen je 3. avgusta 1831. Prošle kazališne sezone čitava je naša domovina slavila 120-godišnjicu njegova rođenja. U okviru te proslave izvodi se sada na pozornici Narodnog pozorišta u Subotici njegova opera „NIKOLA ŠUBIĆ ZRINSKI“ i tim povodom donosimo i ovo nekoliko redaka.

Nemoguće je ovdje nabrojiti sva Zajčeva djela. Dovoljno je sjetiti se brojke od 1100 opusa, da bude očito o kakvom se ogromnom i značajnom životnom djelu radi.

Najtrajnije, najpopularnije, najizvođenije, a svakako i najvrijednije njegovo djelo je herojska opera — ili, kako ju je autor nazvao, glazbena tragedija u tri čina „NIKOLA ŠUBIĆ ZRINSKI“

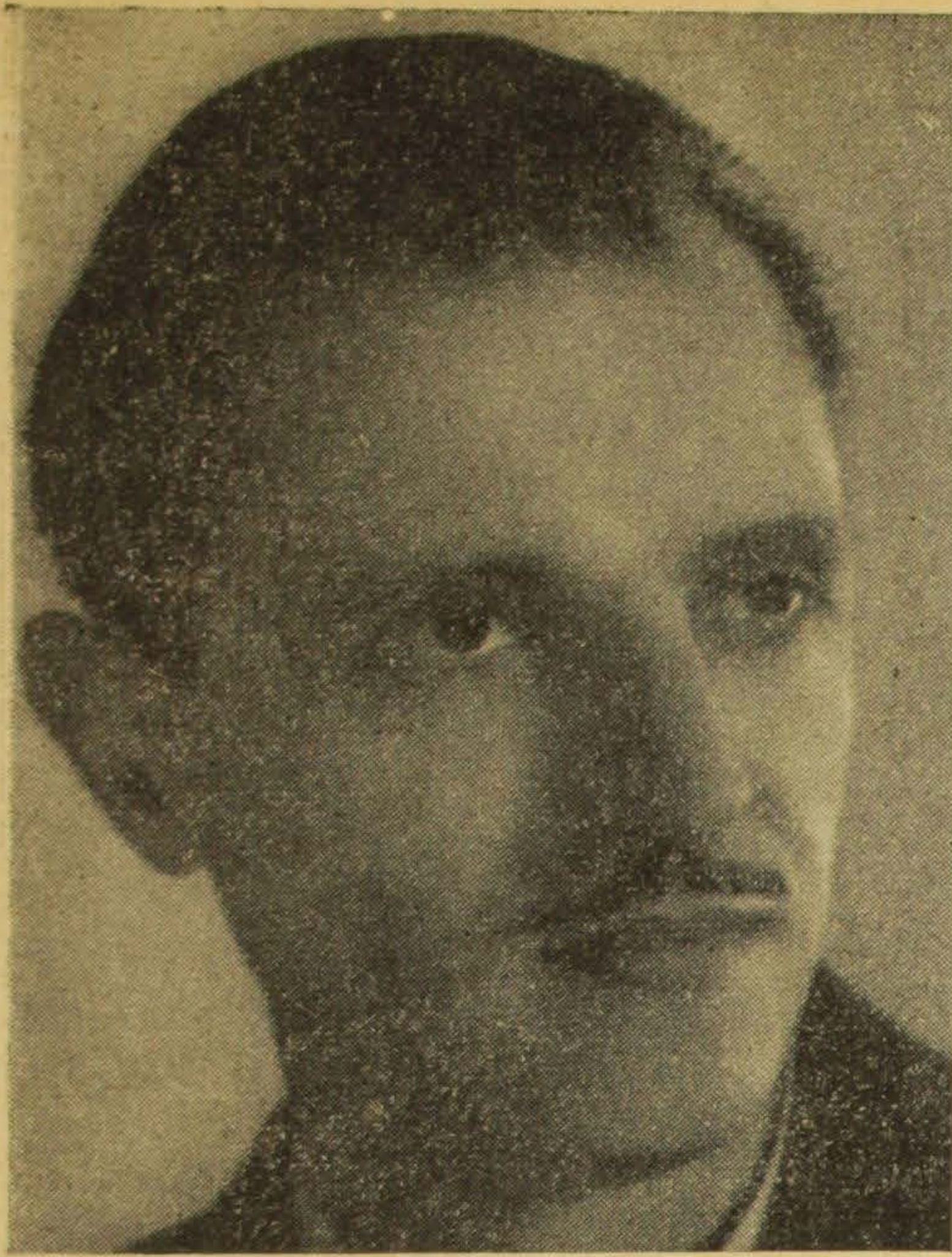
Nikola Šubić Zrinski je historiska ličnost. Svojom junačkom pobijom pred Sigetom on je zaustavio tursku navalu i tako spasio Beč i južnu Ugarsku. Radilo se u prvom redu o feudalnoj vjernosti i vojničkoj dužnosti, no svakako i o ličnom junaštvu i samopožrtvovanju. Libretist i kompozitor transponirali su historijsku radnju u junačku nacionalnu operu, koja je u svoje doba izvršno odgovarala budjenju romantičnog građanskog nacionalizma, Štrosmajerovog jugo-

slovenstva, zanosne borbe za hrvatstvo protiv tudjina. Danas je rodoljubni osjećaj našeg gledaoca svakako širi i dublji nego u Zajčevo vrijeme. Taj se osjećaj očituje u grandioznom nastojanju na izgradnji naše socijalističke domovine i ne može se čitav zadovoljiti samo romantičnom notom ove Zajčeve opere. No iskreni motiv borbe protiv tudjina, pa prema tome i borbe za slobodu svoje zemlje, koji prožima čitavu ovu operu o Nikoli Šubiću Zrinskom, danas je aktuelan, te opravdano budi plemenito, rodoljubno uzbuđenje.

Uz to ima i još jedna komponenta, koja ovoj Zajčevoj operi osigurava sceniski život već osam decenija i uvijek

Jelka Asić (Jelena)

Milan Asić, direktor Opere
dirigirao je „Nikolu Šubića Zrinskog“

nanovo oduševljava nove generacije gledalaca: melodičnost muzike i vanredna teaterska efektnost čitavog djela. U ovoj operi Zajc se istakao kao izvrstan poznavalac scene. Njegove arije su pjevane i vrlo zahvalne za pjevače, radnja se odvija u stalnim gradacijama, pjevački ansambli su odlični finali pojedinih slika, uključivši i završetak djela s poznatom koračnicom „U boj, u boj“, koja izaziva u gledalištu pravi prolom oduševljenja.

Subotička premijera ove opere spremana je s velikom pažnjom. Muzički i režijski nastojalo se izraziti plemeniti patos partiture i zbivanja, a u čitavoj opremi ova premijera postavlja se s težnjom da se naglasi početak razdoblja, kad je „Muzička grana“ Narodnog pozorišta u Subotici dobila naslov „Opere“, i sad treba da taj naslov opravda svojim daljnim razvojem na temeljima štao ih tako uspješno učvršćuje već nekoliko sezona.

NIKOLA ŠUBIĆ ZRINSKI (ZRINYI MIKLÓS)

Herojska opera u 3 čina (8 slika). Po drami
Teodora Körnera.

Libretto napisao : HUGO BADALIĆ

Uglazbio : IVAN ZAJC

Dirigent : MILAN ASIĆ

Redatelj : Dr. MARKO FOTEZ k. g.

L I C A

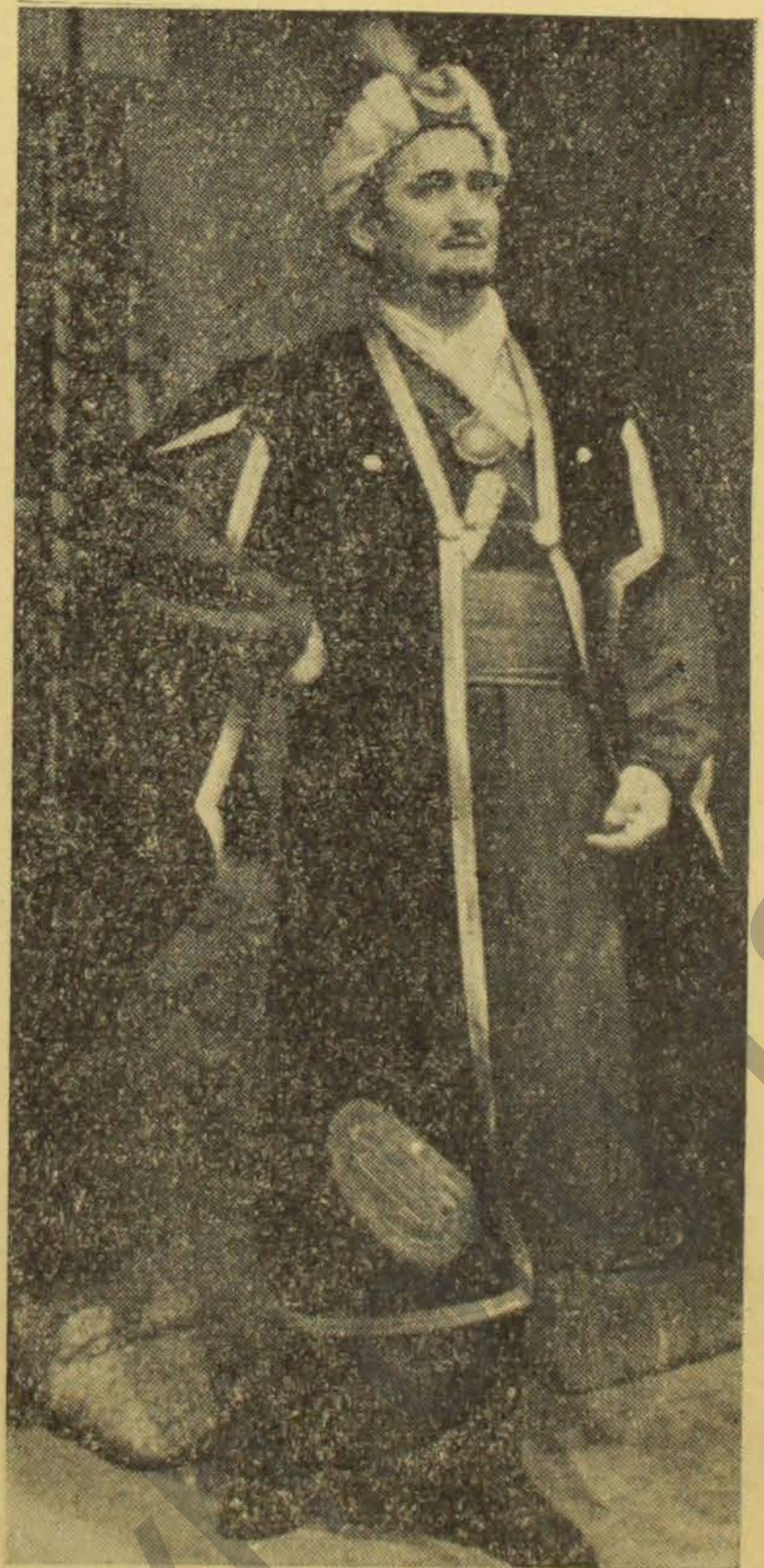
Nikola Šubić Zrinski, ban	Bela Tikvicki
hrv. zapovjednik Sigeta	Ana Ivanišević
Eva, njegova žena . . .	Jelka Asić
Jelena, njihova kći . . .	Matija Merković
Gašpar Alapić	Dragutin Margetić
Lovro Juranić	Lajoš Bodrogi
Vuk Paprutović	Rudolt Nemet
Sulejm-n veliki, car turski	
Mehmed Sokolović, veliki	
vezir	Aleks. Marinković k. g.
Mustafa	Ivan Bačlija
Levi, liječnik Sulejmanov	Petar Kopunović
Timoleon	Antun Črnjaković
Osmanka	Marica Sič
Sokolica	Angelina Klinovski
Mejra	Ružica Horvat

Scenograf : Andrija De Negri

Koreograf : Radomir Milošević

Zborove uvježbao : Janoš Buzaš

Tehničko vodstvo : Ivan Fomin

Aleksandar Marinković (Sokolović)

NAŠA MLADA OPERA

Radomir Milošević (koreograf
opere „Nikola Šubić Zrinski,“) —
(arapski ples)

S premijerom Zajčeve opere „Nikola Šubić Zrinski“ pretstavila se subotičkoj publici naša mlada Opera, koja je do ove sezone radila kao Muzička grana Narodnog pozorišta. Niz muzičkih premijera od 1951 god. do danas, (Mala Floramye, Leányvásár, Mágnás Miska, Sylva, Marica grófnő, te opere Madame Butterfly, Morana i Prodana nevjesta) koje je izvela Muzička grana, bilo je uzrokom i opravdanjem da i Subotica dobije svoju stalnu operu. Već od oslobođenja počinje intenzivni muzički rad pri dramama našeg pozorišta, koje su u svoj repertoar stavljale komade s pjevanjem i glazbom (Koštana, Umišljeni bolesnik, Csikós, Sárğa csikó) te operete (Ševa, Zemlja smiješka, Svadba u Malinovki, János vitěz, Mézeskalács). 1947 god. izvodi se Gundulićeva „Dubravka“ s muzikom Jakova Gotovca i popularna Puccinijeva opera „Tosca“.

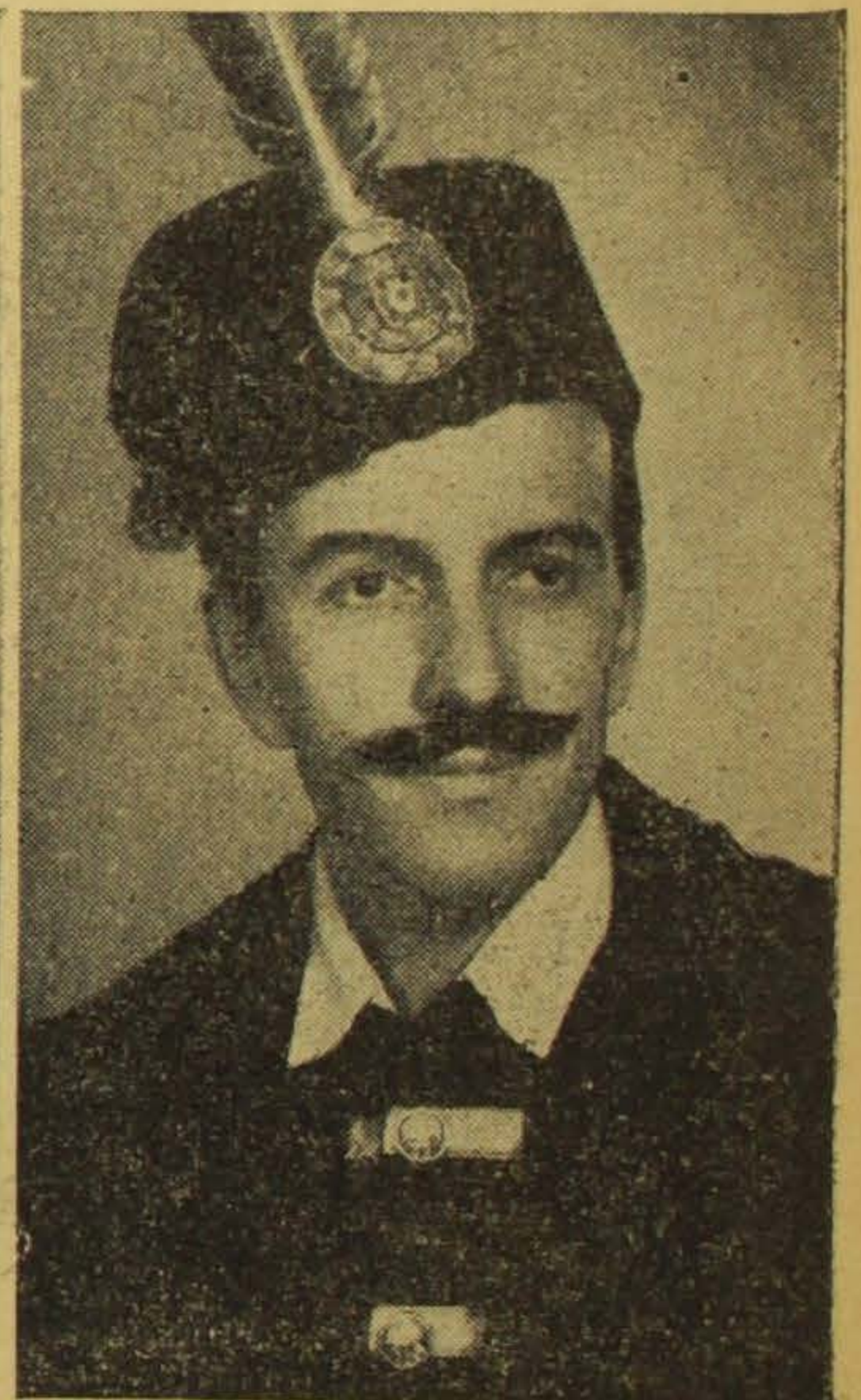
Subotica, grad muzičke tradicije, u kojoj djeluje Filharmonija preko 40 god.,

„Nikola Šubić Zrinski“
Bela Tikvicki
(Zrinski)

„Nikola Šubić Zrinski“
Nemet Rudolf
(Sulejman)

„Nikola Šubić Zrinski“
Dragutin Margetić
(Juranić)

a u kojoj su gostovali najveći domaći i strani umjetnici, gledala je od oslobođenja u muzičkom dijelu svog kazališta razvojnu liniju svoje mlade Opere.

Taj poštivovan rad mladog muzičkog naraštaja bio je uvijek toplo primljen od subotičke publike, koja je svojom posjetom i odobravanjem pokazala, da voli i cijeni muzičke priredbe u našem kazalištu, a premijera Zajčeve opere „Zrinski“ novi je dokaz da je Subotica punim pravom dobila svoju Operu.

Cijeli ansambl mlade Opere s puno volje i ljubavi radio je da to povjerenje i opravda, kako bi i opet dokazao svoju zahvalnost publici koja ga je pratila od prvog početka.

Do konca mjeseca decembra kolektiv Opere izvest će popularnu operetu „Tri djevojčice“ — „Három a kislány“ od H. Berteau, Verdijevu operu „Travijata“, te „Baletski divertissement“,

Operetu „Tri djevojčice“ dirigira koncertni majstor opernog orkestra Nikola Bermel, a režira Ladislav Pataki, redatelj Mađarske drame, dok je scenografija povjerena Andriji De Negriju. Glavne uloge igraju Lajoš Bodrogi, Dragutin Margetić, Rudolf Nemer, Racko Ilonka, i Marika Pec.

Marika Petz, svršena učenica srednje Muzičke škole u Subotici. Nakon uspješno položene audicije dobiva angažman u našoj Operi, a publici će se predstaviti u Schubertovoj opereti: Tri djevojčice

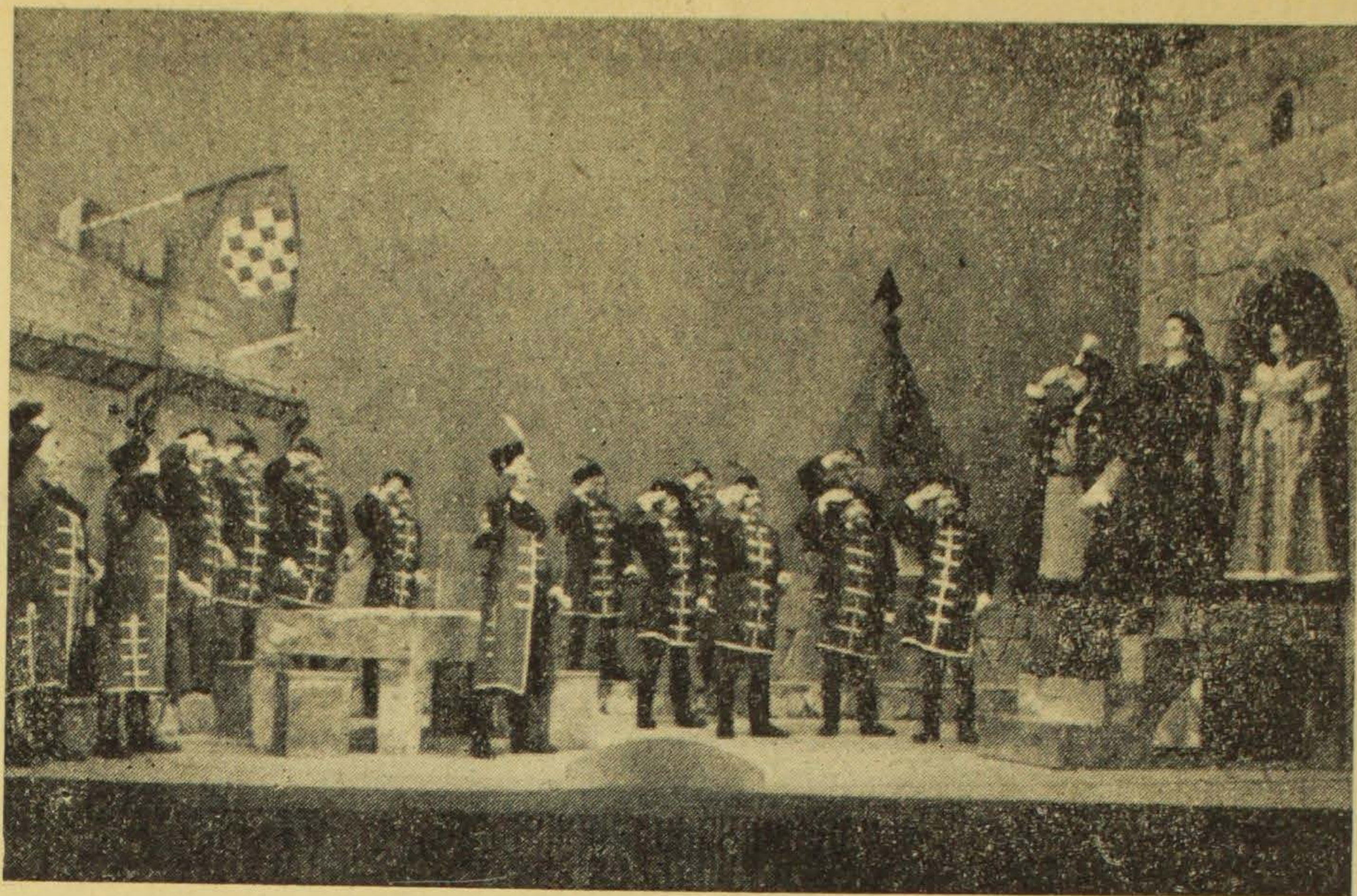
„Nikola Šubić Zrinski“ Ana Ivanišević (Eva)

Verdijevu operu „Travijata“ dirigira stalni dirigent Opere Borivoj Pašćan, režira prof. Mirko Perković, redatelj Zagrebačkog kazališta k. g. a scenografski će djelo postaviti Andrija De Negri.

U naslovnoj ulozi nastupit će solistica naše Opere, Jelka Asić, dok će u ulozi Alfreda nastupiti Aleksandar Marković, solista beogradske opere i Dragutin Margetić. U ostalim ulogama nastupaju: Ana Ivanišević, Analiza Mezei, Bela Tikvicki, Petar Kopunović, i ostali.

Zadnja premijera u 1952 god. bit će „Baletski divertissement“ u koreografskoj i režijskoj opremi šefa baleta Radomira Miloševića. Na programu se nalaze djela F. Chopina, J. Sibeliusa, F. Liszta, S. Hristića, J. Strausa i M. Ravela.

Ovo će biti prva samostalna premijera našeg mladog baletskog kolektiva, koji će ovom prilikom prikazati subotičkoj publici jedan program koji će trajati cijelo veče. Izvedbu „Baletskog divertissementa“ pratit će cijeli Oporni orkestar pod ravnanjem Milana Asića, direktora Opere.

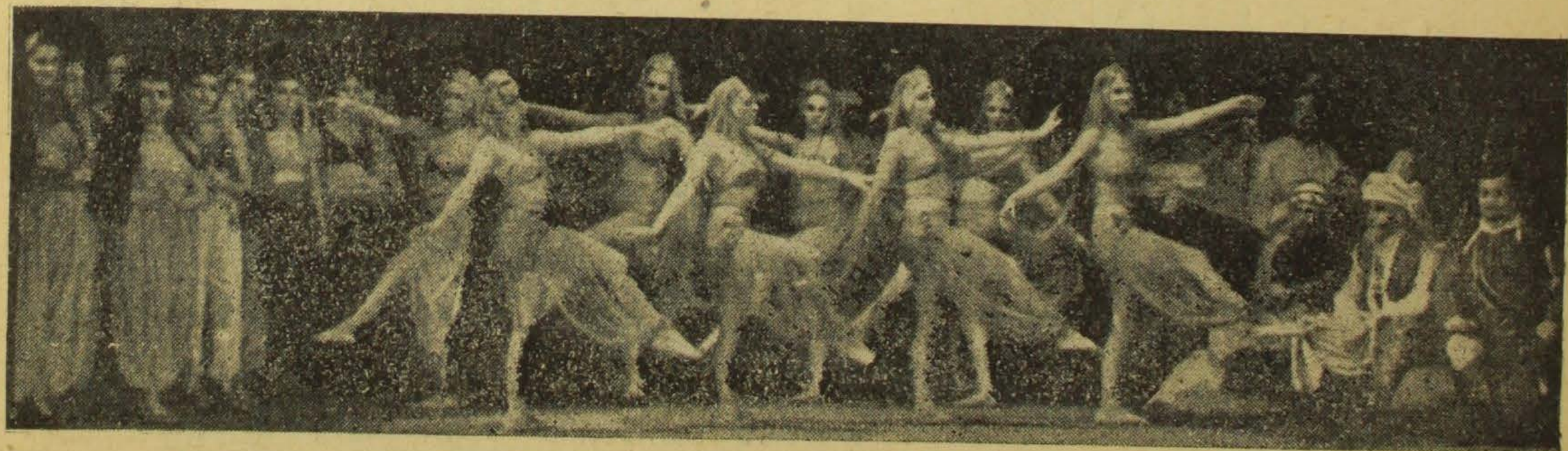
Nikola Šubić Zrinjski (prizor iz III slike)

Da bi se rad Opere normalno razvijao, angažirani su novi članovi: Vanja Matulić, alt — dugogodišnji član, zagrebačke, riječke i splitske opere — koja se već predstavila subotičkoj publici 15. X. u Puccinijevoj operi „Madame Butterfly“ kao Suzuki; Ana Ivanišević, sopran — koja je već debutirala na našoj sceni kao Eva u operi „Zrinjski“; Marika Pec svršena učenica Muzičke škole u Subotici, koja će pjevati ulogu Medy u opereti „Tri djevojčice; Radomir Milošević, dugogodišnji član baleta milauske i rimske opere, koji je preuzeo vodstvo našeg baleta. Mjesto opernog inspicijenta povjereno je Mirku Vojniću, a opernog šaptača Balaž Gizeli.

Naš stalni gost, Aleksandar Marinković, solista beogradske opere, potpisao je s našom Operom ugovor za čitavu sezonu, tako da će ga subotička publika gledati u svim operskim predstavama našeg repertoira.

Osim ovih angažiranja popunjen je naš operni orkestar i hor, a dolaskom šefa baleta, Radomira Miloševića, radi se na tome, da se otvori baletska škola i da tako stvorimo novi baletski naraštaj.

Razumjevanje naših Narodnih Vlasti, kao i subotičke publike prema našoj Operi, jesu ono najljepše i najdraže što uznosi svakog člana ovog mladog kolektiva. Volja i ljubav za radom neka budu dokaz — da će naša Mlada Opera opravdati to povjerenje.

Nikola Šubić Zrinjski (prizor iz baleta IV. slike)

Irta: ZILAHY LAJOS

Z E N E B O H Ó C O K

Commedia dell'arte 3 fölvonásban

Rendező:

GARAY BÉLA

S z e m é l y e k:

Angyal, a mester	Garay Béla
Angyalné	M. Pálfi Margit
Fruzsina, a leányuk	R. Fazekas Piri
Madár úr	Godányi Zoltán
Pehely úr	Fejes György
Borbála	Balázs Janka
Blekner úr	Remete Károly
Kisasszony	Cathry Nelly
Ügyelő	Kunyi Mihály
Másik ügyelő	Tóth Gyula
Elvira kisasszony	Ferenci Ibi
Halben	Vujkov Géza
Szolga	Versegi József

felé A színház közönsége szinte belefelejtkezik az elragadó játék rendkívül hálás fordulataiba és meleg szeretettel tapsol a darabban szereplő színészeknek, akik között a színpadról régen nélkülözött Garay Béla is fellép. De a többi szereplők közül R. Fazekas Piri, Ferenczy Iby, Balázs Janka, Pálfi Margit, Godányi Zoltán, Fejes György, Remete Károly és Vujkov Géza tudásuk legjavát állítják sorompóba a sikerért. Szrbüly Jován dallamdús kísérő zenéje Bermel Miklós vezénylete mellett színes kíséretet adnak, amelyhez méltán járul Magyar Zoltán stílusos díszlete és jelmezei. A jelek szerint a Zenebohócok hosszú ideig uralja a színház játékrendjét.

A színház levegőjében mindig van valami vonzóerő, a közönség szeret bele-nézni a műhelybe, ahol a darab készül, szereti megbámulni a díszletet hátulról, a festetlen oldaláról is. Nem is véletlen, hogy több film és színdarab meséje a kuliszák mögött játszódik. Ebben a darabban Zilahy Lajos viszi el a nézőt, ha csak egy felvonásnyi időre is abba a világba, amely a közönség előtt el van zárva. Láthatja a közönség, hogy milyen izgalmas élet folyik a festett világ mögött, milyen izgalmas készülődés folyik egy nagy varieté-színház egyes számai között.

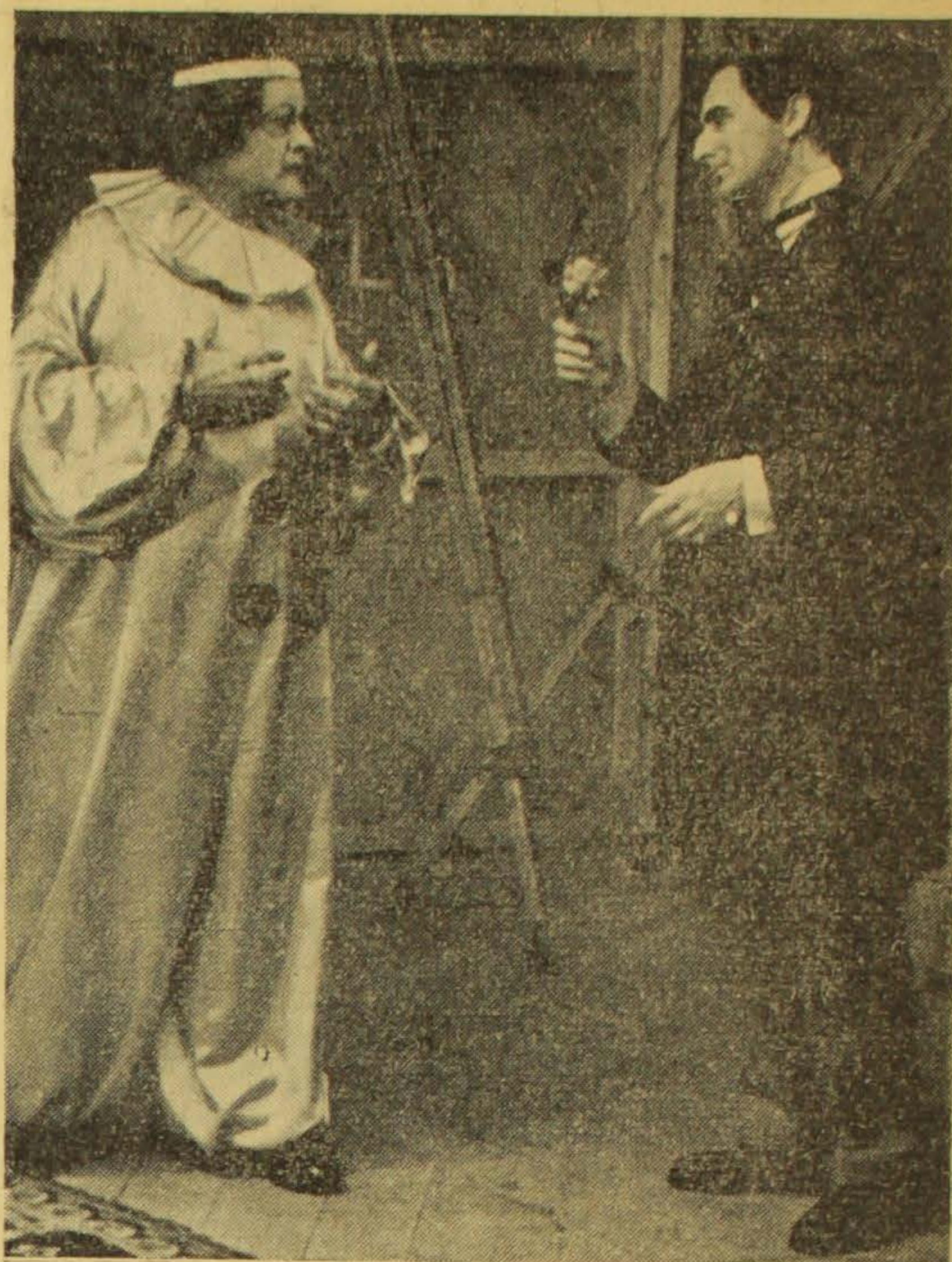
Ez a bájos meséjű darab a magyar drámatermelés legcsillogóbb gyöngyszemei közé tartozik, amely számos színpadon tartotta meg diadalmas bevonulását a sikeres darabok közé. Ez a siker méltó Zilahy Lajos írói rangjához és nemzetközi reputációjához. Számunkra most különös érdeklődéssel bír, mivel most jelent meg Ararát című regényének jugoszláviai magyarnyelvű kiadása. A színház nézőterén ülő közönség minden előadáson lélekzetvisszafojtva halgatja a színdarab szép szövegét, amelynek minden mondatából az illusztris szerző írói hitének tiszta fényei áradnak a nézőtér

Garay Béla (Angyal)

Vujkov Géza (Halben) és
R. Fazekas Piri (Frazsina)

Garay Béla (Angyal) és Fejes György (Pehely úr)

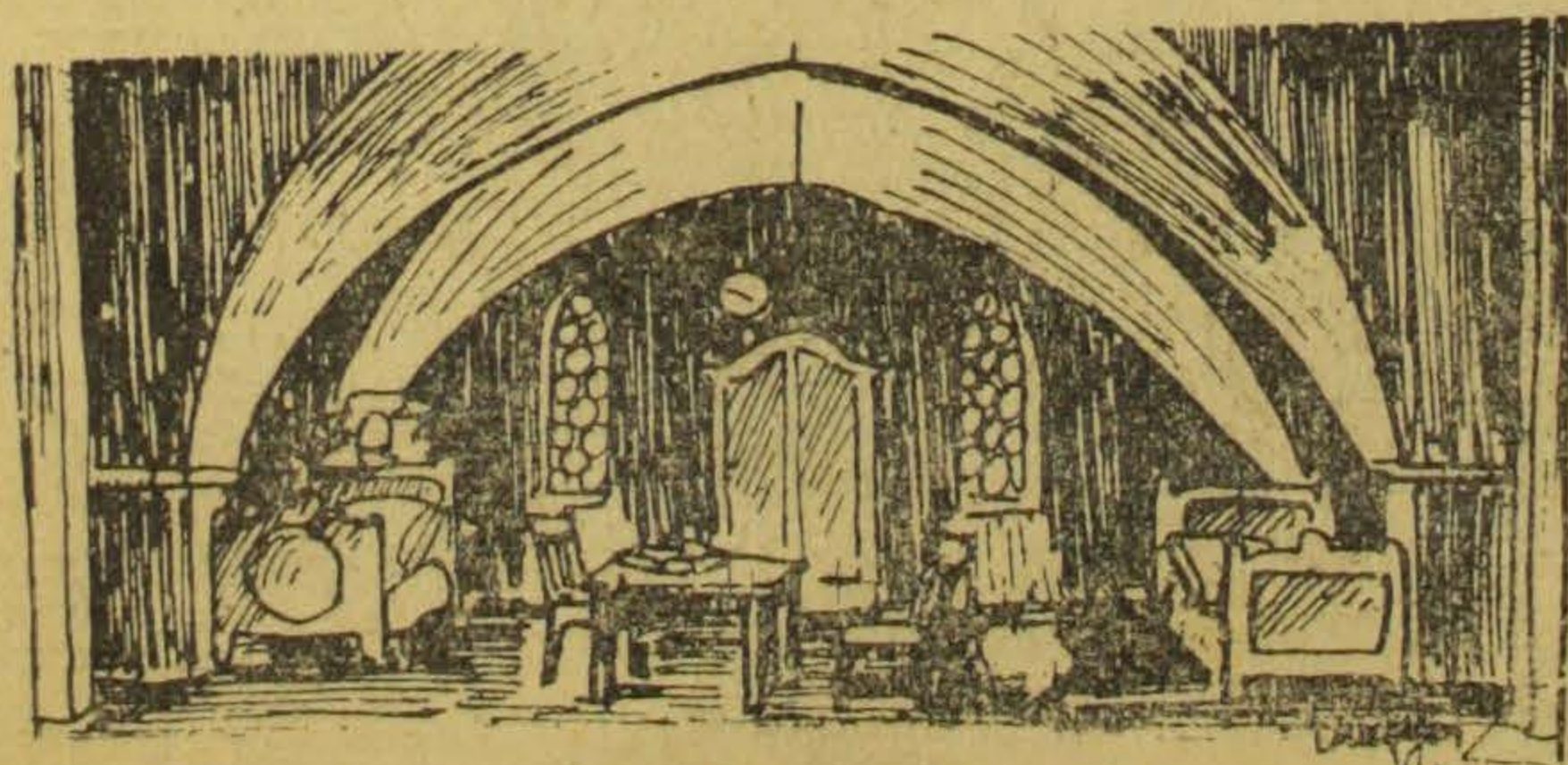
A NEMZET NAPSZÁMOSAI

A mai generáció emberei közül valószínűleg nagyon kevesen ismerik e régen szállóigeként használt mondat értelmét.

Kik is voltak hát azok a nemzet napszámosai? ... A színészek! A multszázadeleji magyar színészek! ... A szellős ruhájú, koplaló, sárban-fagyban, gyalog és ekhós szekéren, faluról-falura járó, senki által nem támogatott önzetlen papjai Tháliának.

A Vas Gereben regényéből dramatizált színműben megelevenednek régi nagyjaink: Megyeri, Csokonai és még jó néhány más névtelen hőse a magyar kulturának. Látjuk a magyar színjátszás hőskorát, az anyanyelve megőrzéséért és annak fejlesztéséért küzdő ifjúság harcát. Végig kísérjük őket küzdelmes életútjuk egyes jelenetein, melyet mégis beragyog a jókedv, a derű, az ifjúság ereje.

A mult században járjuk vándorszínezeinkkel Magyarország utait, s könnyes mosollyal emlékezünk rájuk ... Mig ma! ... Ebben az országban, a magyarság egy kis nyelvszigetén, a magyar színész mindenkitől megbecsülve, államilag támogatva és fizetve, szabadon terjesztheti anyanyelvét és szolgálhatja a népek egységének és testvériségének ügyét.

Magyar Zoltán diszletterve

A vajdasági magyar színjátszásnak egyre lombosodó korában éppen ez adja meg az értelmét: „A nemzet napszámosai” színrehozásának.

DRAMA BRANISLAVA NUŠIĆA

Prva premijera Hrvatske drame
u sezoni 1951/53

Komedija u 4 čina

L I C A

Života Cvijović	Pero Vrtipraški
Mara, njegova žena	Slava Bulgakov
Milorad } njihova deca	Dragan Petrović
Slavka }	Giza Katančić
Ujka Blagoje, brat Marin	Mihajlo Jančikin
G-đa Spasojevićka članica uprave obd. br. 9.	Grozdana Ikonović
G-đa Protićka članica uprave obd. br. 9.	Kaća Bačlija
G-đa Draga	Ana Skenderović
Velimir Pavlović	Antun Kujavec
Dr. Rajser	Ljubomir Teodorović
Nikolić, činovnik	Josip Bajić
Sojka	Klara Pejić
Sojkin muž	Antun Stipić
Klara	Ankica Devčić
Marica	Olga Mandić
Pikolo	Blaško Vuković

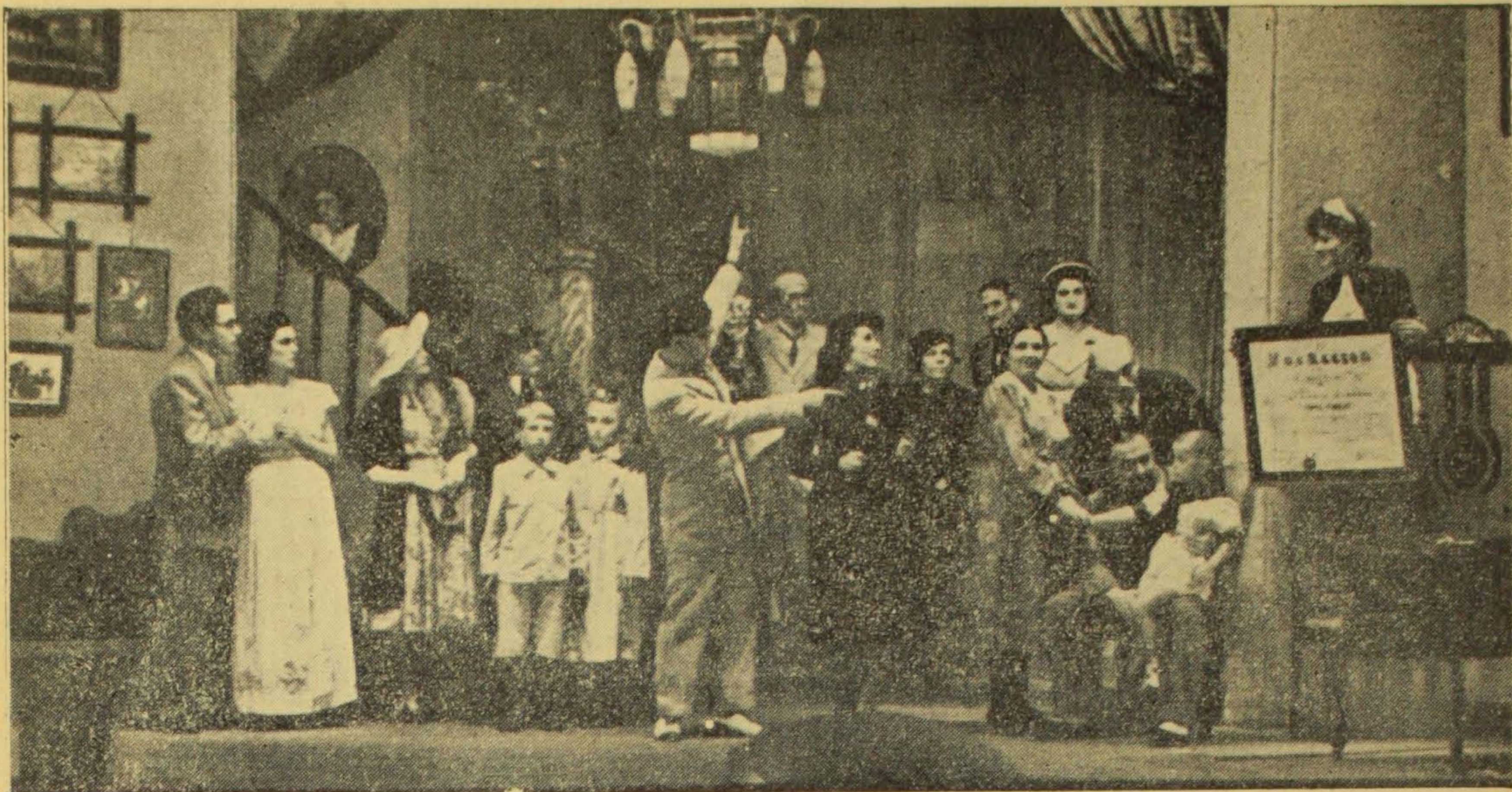
Redatelj : L. Lendvai

Seenograf : M. Zoltan

(Lijevo) Slava Bulgakov (Mara)
i Dragan Petrović (Milorad)
(Desno) Kaća Bačlija (G-đa Pro-
tić), Pero Vrtipraški (Z. Cvijović)
i Grozdana Ikonović (G-đa
Spasojević).

Danas se često postavlja pitanje kako Nušića igrati? Da li tako, kako se to činilo uglavnom prije rata, kada se od većine Nušićevih komada pravila lakrdija, ili „za Nušića treba tražiti savremeniji scenski izraz?“ I u ovom traženju novog scenskog izraza išlo se sada poslije rata u dvije krajnosti. Jedna krajnost je bila, da se Nušić igrao vrlo ozbiljno pa i tamo gdje je to skoro nemoguće, a druga krajnost je bila da su se sa Nušićevim djelima činila eksperimentiranja i izvađana su u formi raznih stilizacija.

„Dr“ Završni prizor

Ma da u komediji „Dr“ Nušić ističe komične zaplete na štetu same teme koja je i ovdje, kao i u drugim komadima uzeta iz društvene stvarnosti, režija i izvedba u ovoj predstavi pošla je putem, da ovaj komad prikaže kao društvenu satiru, jer u cjelini uzevši Nušić je bio pisac satiričar, čija su djela bila oštra kritika tadašnjeg društvenog poretka. Ta su djela bila svojevremeno i cenzurisana, a neka kao npr.: „Narodni poslanik“, pa „Sumnjivo lice“, nisu mogla jedno vrijeme biti ni izvađana. Odlučivši se da predstava „Dr“ bude društvena satira nastojalo se da ideja jasno i realistično bude kroz predstavu sprovedena, oslobođena nepotrebnog teksta, koji je razvoju ideje bio na smetnji, a i inače bio samome sebi svrha.

Premijera je doživjela veliki uspjeh kako kod kritike, tako i kod publike, jer su svi izvođači uložili potreban trud, da realistično i reljefno donesu tipove, koji u izoštrjenim sukobima i obilnim zapletima čine da ova predstava, ozbiljna po temi i izvedbi, ima ipak karakter komedije, koju gledaoci s velikim interesom prate i raspoloženi prijatnim doživljajem napuštaju gledalište.

Giza Katančić (Slavka) i Antun Kujavec (Velimir)

Slava Bulgakov (Mara), Ana Skenderović (G-da Draga) i Pero Vitipražki (Ž. Cvijović)

VANJA MATULIĆ

stalna solistica Subotičke opere je pjevačica akademske, muzičke i opšte kulture. Završila je gimnaziju u Sinju (Dalmacija), a Muzičku akademiju i filozofski fakultet u Zagrebu. Poslije završetka pjevačkog studija debitirala je u Osijeku, gdje je bila angažirana i nosila sav altovski repertoar. Nakon vrlo uspješnog gostovanja u Zagrebu u ulozi Azacene u „Trubaduru“ od G. Verdia, dobiva stalni angažman u zagrebačkoj Operi, gdje je pjevala niz uloga kao: Doma u „Eri s onoga svijeta“ od J. Gotovca, Paulina u „Pique dame“ od P. I. Čajkovskog, Hivriju „Soročinski sajam“ od M. Musorgskog, Suzuki u „Madame Butterfly“ od G. Puccinia, Maddalena u „Rigollettu“ od G. Verdia itd.

U mnogobrojnim gostovanjima sa ansamblom zagrebačke Opere pjevala je u velikom Pulskom amfiteatru, Rijeci (teatru Verdi), Ljubljani, Skoplju, Beogradu itd.

Poslije kraćeg boravka u Splitu odlazi u Beograd u operni studio Ane Poljakove, koji organizira Savet za nauku i kulturu FNRJ. na čiji poziv je ta velika umjetnica došla u našu zemlju iz Argentine.

U Beogradu Vanja Matulić intenzivno djeluje i na Radio Beograd-u, najviše sa repertoarom naših nacionalnih kompozitora, što je za osobitu pohvalu. I pored svog angažmana u Subotici čućemo je i dalje u emisijama radio Beograda.

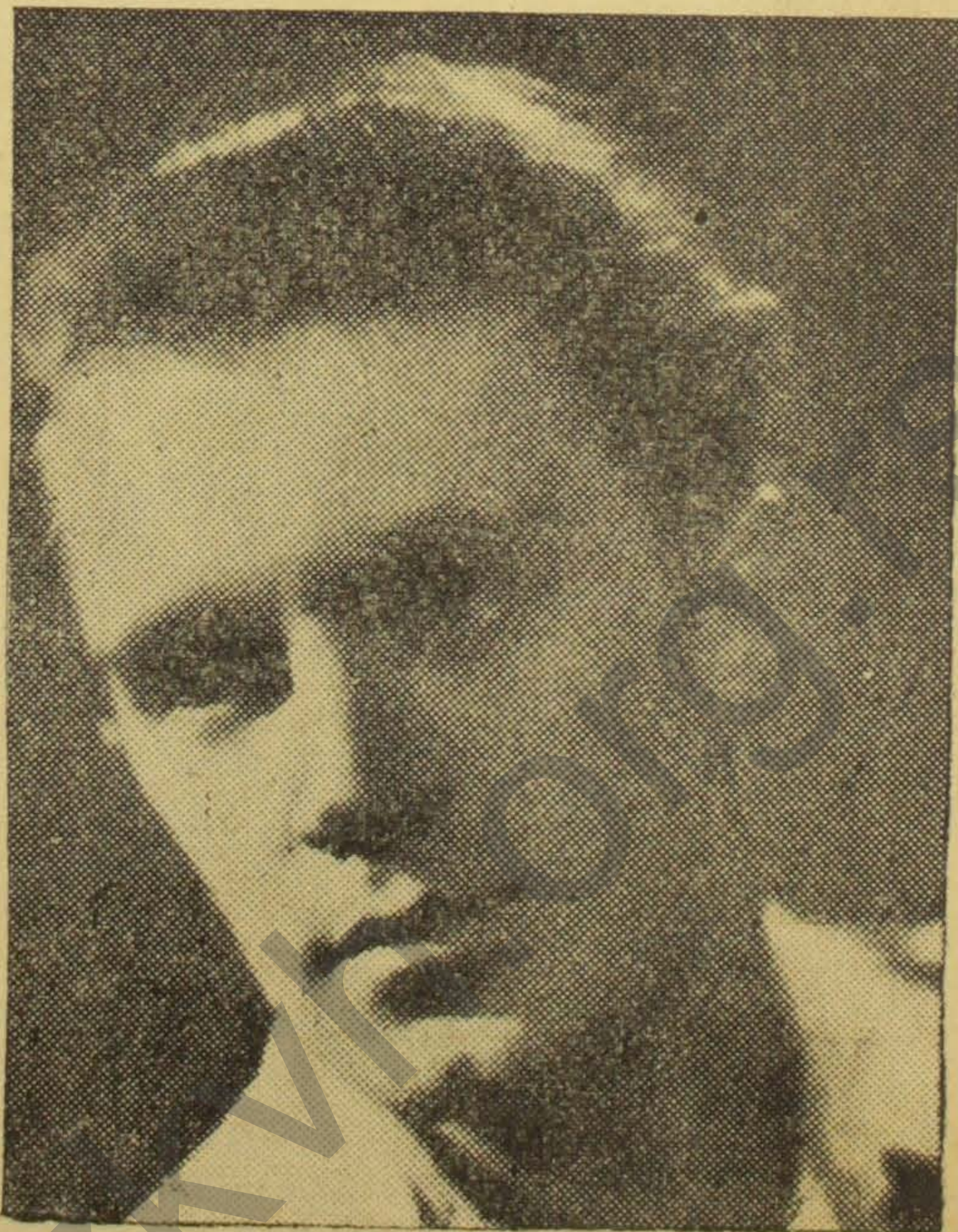
Umjetnica je već nastupila u našoj Operi kao Suzuki u „Madame Butterfly“.

RADOMIR MILOŠEVIĆ

rodjen u Zaječaru a u ranom djetinjstvu odlazi u Beograd s roditeljima, gdje se stalno nastanjuje. Upisuje se u baletsku školu naše velike umjetnice i slavne balerine Nine Kirsanove, od kuda ga pos-

lije uspješno završenog kursa, angažira Beogradsko Narodno pozorište. Kasnije odlazi u inostranstvo i zadržava se 10 god. Radomir Milošević je bio član Rimske opere, gdje ga je angažirala Margarita Valmah, svjetski koreograf, a zatim prelazi u Napulj i odatle u milansku Scalu. Učestvuje i na filmu Sa velikom baletskom trupom Tamare Beck odlazi u Južnu Ameriku, gdje se zadržava oko 4 god. kao stalan član i koreograf. Tu osniva i baletsku školu iz koje kasnije stvara svoju trupu sa kojom gostuje po cijeloj Južnoj Americi. I tu učestvuje na filmu u ateljema Buenos Airesa. Bio je član većih teatra: Buenos Airesa, Rio de Janeira, Mexiko-City Barcelone, Madrida itd. Želja za rodnim krajem potakla ga je da se vrati, da bi mogao svojim bogatim iskustvom koristiti kulturnom razvitku naše socijalističke domovine.

Radujemo se, da svojim radom počinje baš u našoj mladoj Operi, a uvjereni smo da to mišljenje dijeli i naša publika, koja ga je tako srdačno primila i spontano pozdravljala kod prvog nastupa u Zajčevoj operi „Nikola Šubić Zrinjski“ i koja će uskoro imati prilike da vidi njegova nova ostvarenja.

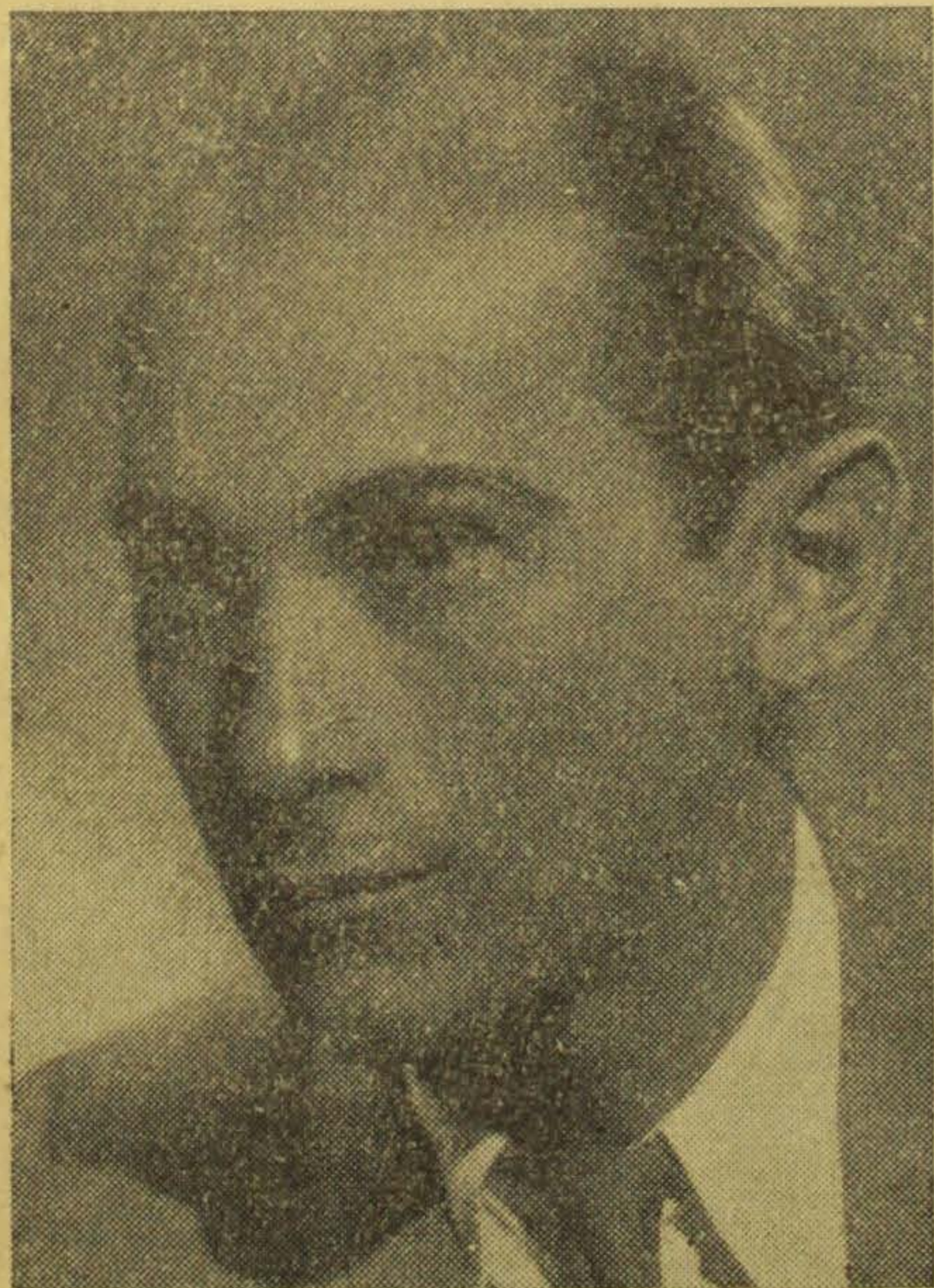

B. SHAW :

CANDIDA

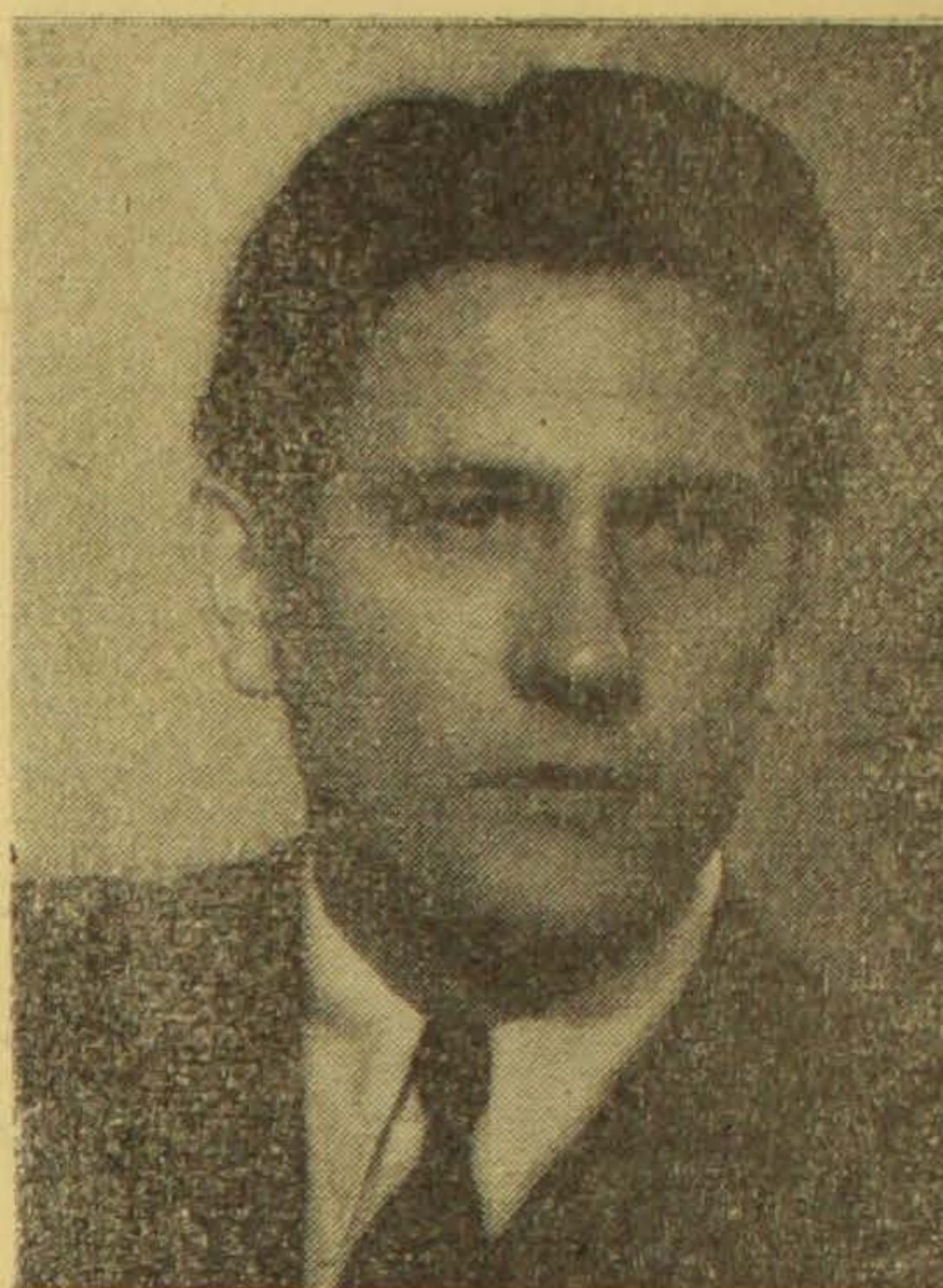
Szubotica magyar színházlátogató közönsége már jól ismeri B. Shaw-t, az angol irodalom nemrég elhunyt írófejedelmét. „Az ördög cimborája“ és „Warrené mestersége“ után a Népszínház magyar együttese most a „Candidát“ Shaw legszelidebb, sőt legköltőibb színművét mutatja be.

A „Candida“, ahogy már mondtuk Shaw legköltőibb műve. E művében nem tárgyal semmiféle gazdasági kérdést, csak a lány érzelmeket, a szerelmet, a könnyű mámort s a költői hevületet állítja pellengérré. Morell, a puritán lekipásztor, lelkileg kiegyensúlyozott, aki gondosan őrködik családi boldogsága felett, a kritikus pillanatban ledobja álarcát s a valódi arcával áll előttünk; egy egészen új embert, egy más természetet ismerünk meg benne. Ekkor látjuk, hogy valójában ő katona és nem pap, zsarnok és nem neki, hanem a megszállt költőnek kellene prédikálnia az embereknek. Tagadhatatlan, hogy Candida, a pap-feleség a legeszményibb nőalak, akihez a szerző több gyöngédséggel nyult mint magához Jeanne D'Arc-hoz. A darab befejezése

Sántha Sándor játszik a „Candidában“
Morel James szerepében

Varga István

A magyar dráma új, fiatal rendezője, az idén végezte el tanulmányait a zágreni Színművészeti Akadémián s máris nagy lendülettel kapcsolódott be az együttes munkájába. Szolid megnyerő modorával bizalmat ébreszt mindenkiben, aki hallja újirányú nézeteiről, tanácsairól biztató akaraterejével beszélni. Ahogy mondja, szép és gyümölcsöző művészi munkát akar az együttes közreműködésével létrehozni s ezt a magyar dráma tagjai méltán el is várják tőle. Első ilyen munkáját, Shaw Candidájának a színrehozását máris nagy érdeklődéssel várjuk tőle. Hisszük, hogy nem fogunk csalódn.

sem vérlázító, vagy nyugtalanító; a tündéri jó és hű Candida a „gyengébb férfi“, a férj mellett marad. S Marchbanks, a kis költő, milyen szép szavakkal adja vissza férjének azt a Candidát, akiről nem tudni, hogy valaha is az övé volt, akár gondolatban is: „Átnyujtom a boldogságomat, ezt adom én... Reggel még 18 éves voltam s most olyan öreg vagyok, mint a világ!“

A szereplők: Ferenczi Ibi, Sz. Cseh Mária, Sántha Sándor, Szabó István, Szilágyi László és Fejes György, Varga István, a színház új rendezője vezetése mellett sok igyekezettel készülnek, hogy Shaw-nak ezt a szép művét méltó tolmácsolásban adják át Szubotica színház-szerető közönségének.

V A Š A N G E

Narodna igra u 3 čina iz bunjevačkog seljačkog života s pjevanjem, muzikom i plesom

Napisao: Matija Poljaković
Reditelj: Mirko Huska
Pjesme obradio: Bela Tikvicki
Scenograf: Gustav Matković

L I C A :

Bošo Kovačev, zemljoradnik . . .	Mihajlo Jančikin
Koca Kovačeva, njegova žena . . .	Giza Katančić
Jela Kovačeva, njihova kćerka . . .	Kača Bačlija
Tona Šuić, udovica	Klara Pejić
Joso Petreš, nadničar	Petar Vrtipraški
Ivan Tonković, nadničar	Vaso Zorkić
Bara Mirnić	Olga Mandić
Stipan Jegić	Saša Vojtov
Jašo Kačmarčev, nadničar	Geza Kopunović
Kata Kačmarčeva, njegova žena	Grozdana Ikonović
Pere, bireš	Josip Bajić
Pajo, nadničar, pijanac	Žarko Velicki
Mara, njegova žena	Ana Skenderović
Birtaš	Petar Novaković

Pozorišni hor, tamburaški zbor KUD „Bratstvo Jedinstvo“ pod rukovodstvom PERE TUMBASA-HAJE, harmonikaš i plesači.

Dogada se između dva rata u Subotici. Prvi i drugi čin na salašu Baše Kovačevog, treći u „Slipom sokačiću“ zadnjeg dana poklada.

Treći kazališni komad

M. POLJAKOVIĆA

na našoj pozornici

Hrvatska drama izlazi evo pred naše gledaoce već sa trećim kazališnim djelom Matije Poljakovića koji je naš sugrađanin i suvremenik. I u ovom komadu Poljaković se bavi prikazivanjem bunjevačkog seljačkog života, kao što je to bio slučaj i sa njegovim ranijim komadima, koji su privukli mnogo nove publike u naše gledalište, jer je zemljoradnički dio našega građanstva, ranije vrlo slabo ili uopće nije gledao naše pretstave. Činjenica da su se Poljakovićeve komadi bavili prikazivanjem ži-

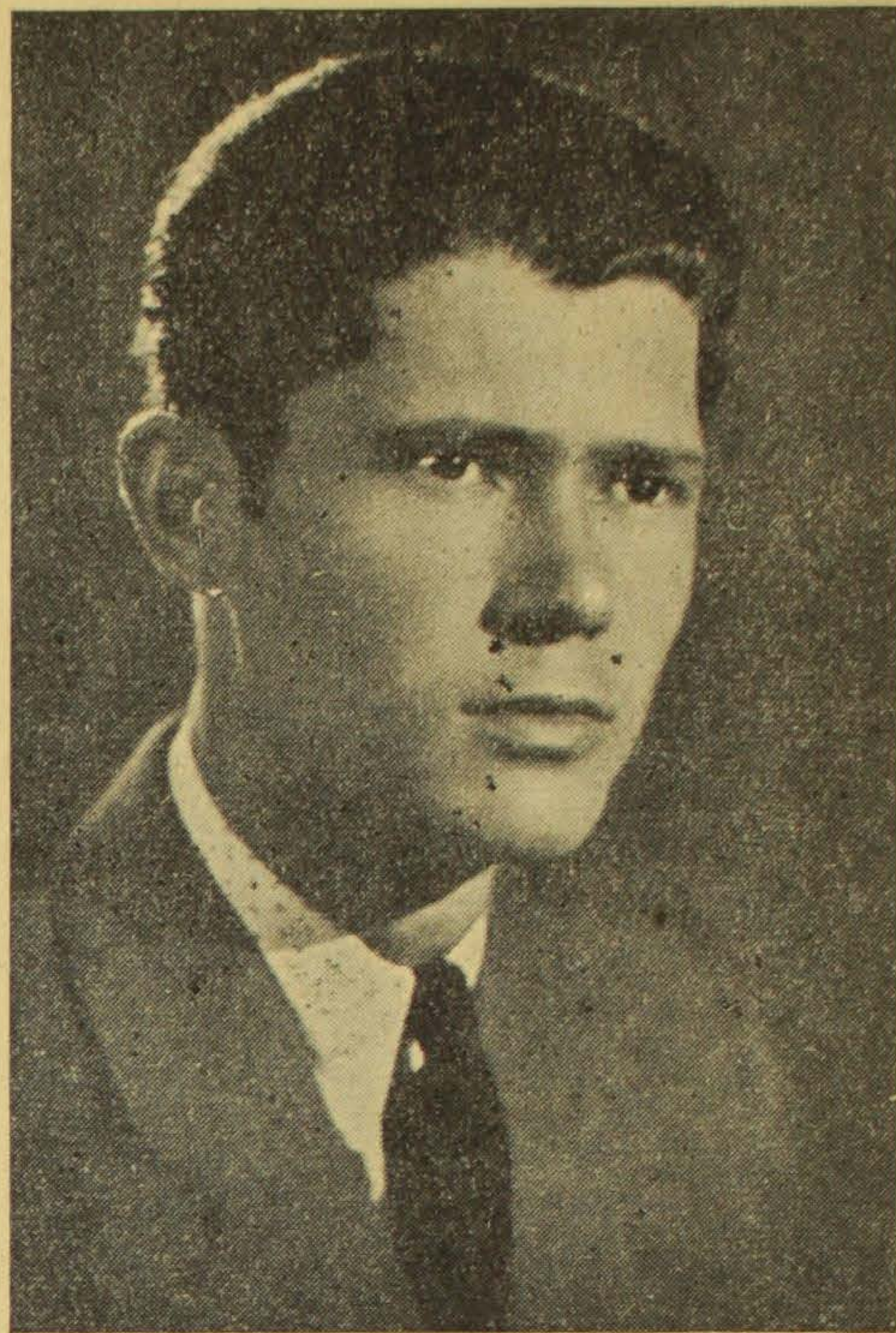

Skica III. slike „Vašange“
(Matković Gustav)

vota njihove sredine bio je baš razlog koji ih je privukao u našu dvoranu. Mnogi će iz redova ove publike postati naši stalni posjetoci kada budu osjetili, da je ovo pozorište zaista njihovo, kada im postane blisko.

U svom novom komadu „Vašange“ Poljaković također prikazuje život naše sredine, seljački život iz okoline Subotice. To je tzv. narodni komad sa pjevanjem, muzikom i plesom, mnogim komičnim situacijama, sa komičnim likovima, ali jednostavnim, prostim sadržajem, bez zamršenih zapleta, ali sa puno životne radosti koja izbija iz svakog prizora.

Gazda Bašo, veliki škrtac, skorojević, jer je samo tvrdičlukom i iskorišćavanjem nadničara htio steći što veći imetak, veći nego što mu je potreban bio za PRISTOJAN ŽIVOT, — ispriječio se u svojoj ograničenoj zaslijepljenoj strasti ispred sreće svoje ljupke jedinice kćerke, koja voli poštenog, vrijednog i lijepog rabadžiju, ali koji je bez imetka i siromašan. Rabadžije — nadničari koji rade gazda Bašinu zemlju, među kojima se nalazi i lijepi mladić kojeg ljubi njegova jedinica, a i on nju, nalaze se na strani dvoje mladih i potpomažu njihovu plemenitu borbu protiv škrtog oca i pomažu im da ostvare svoj cilj. Gazda Bašo je omrznut kod rabadžija zbog svoje škrtosti nadničari ne idu rado k njemu u službu. Ova tematika škrtosti protiv plemenite ljubavi jeste vječni motiv koji se vrlo često ponavlja u književnosti, ali je on ovdje prikazan na originalan način i bez primjese obavezne romantičnosti i idile što inače redovno nalazimo u našim dosadašnjim narodnim komadima sa pjevanjem. Sve ovo isprepletano je mozaikom bunjevačkog folklora i na taj način dobija se zanimljiv spektakl prožet životnom snagom i radošću onih rabadžija koji teško rade cijelog života tuđu zemlju. Ova panorama narodnog folklora

Mirko Huska (režira „Vašange“)

je jedan od važnih elemenata, koji izazivaju ugodno estetsko uživanje, naravno ako je skladno prikazana. Ideja djela je pozitivna, pa djelo, a i predstava, mogu samo, u pozitivnom smislu djelovati na um i srce gledalaca. Ismijavanje i ruganje životu tvrdice provlači se kroz djelo kao neprekinuta nit dok na koncu i moralno i stvarno triumfiraju oni koji se bore protiv toga!

Narodne pjesme, kojih ima u ovom komadu priličan broj prikupio je i obradio Bela Tikvicki, član subotičke opere i na taj način pridonio da ovaj komad još ljepše i prijatnije djeluje na naše gledaoce. Kroz pjesme, kroz smijeh, kroz sadržaj komada, kroz našu interpretaciju predstave vruće želimo da nas publika zavoli, da joj pružimo duhovne hrane da joj pomognemo i da budemo zaista dostojni službenici naroda u obogaćivanju kulture našega grada i našega kraja.

MIRKO HUSKA

Színházunknak egyik igen fontos célja, hogy felkarolja a hazai drámairodalmat s színrehozzon olyan műveket is, amelyek a közelmúlt történelmi eseményeit igazolják s mélyen a társadalom ideológiai kifejlődéséről szóló reális cselekményeket tárnak elénk. Az ilyen művek közé tartozik Sinkó Ervin: Elitéltek című drámája is, amely a közeljövőben kerül bemutatásra a Népszínház színpadán. Úgy a rendező, mint a darabban szereplő tagok mindegyike hazafias feladatként veszi Sinkó e művének méltó, sikeres színrehozását.

A darabot Pataki László rendezi, míg a főbb szerepeket Kiss Júlia, Rackó Ilus, Sántha Sándor, Szabó István, Szilágyi László és Godányi Zoltán alakítják.

HÁROM A KISLÁNY

Schubert klasszikus operettje a Népszínház zenei ágazatának műsorán.

December első felében Schubert „Három a kislány“-a lesz a zenei ágazat legközelebbi bemutatója.

A rendezést Pataki László, a magyar dráma rendezője végzi, míg a dalokat Buzás János tanítja be. A zenekart

Bermel Miklós vezényli. A főbb szerepekben Petz Marika, Szűcs Marika, Temunovics Marica, Bodrogi Lajos, Margetics Dragutin és Németh Rudolf lépnek fel és teljes lendülettel készülnek a darab nagy színvonalas színrehozatalára.

FAZEKAS MÁRTA

a legújabb s egyben a legfiatalabb tagja a magyar drámai együttesnek. Eddig csak a zombori „Petőfi Sándor“ műkedvelő együttesnek volt tagja. Első komolyabb bemutatkozása a közönség előtt a felújított „Ember a híd alatt“ című színműben lesz, éspedig mint Ágnes a professzor leánya szerepében.

„HÁROM A KISLÁNY“

(„Tri djevojčice“)

Schubert zenéje

Bartsch-H. Berté operettje

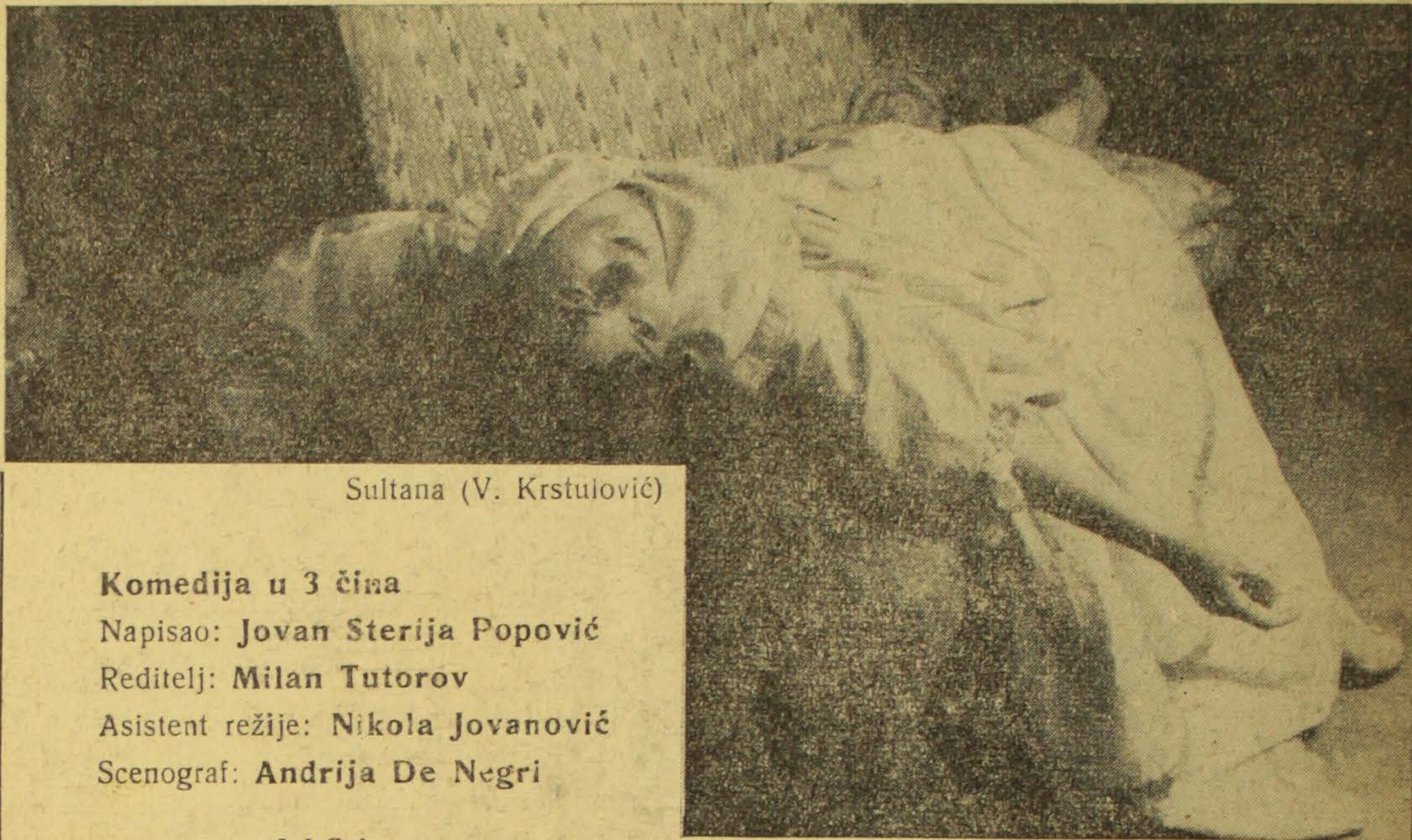
Rendező: Pataki László

Karnagy: Bermel Miklós

Diszlettervező: A. De Negri

S Z E M É L Y E K:

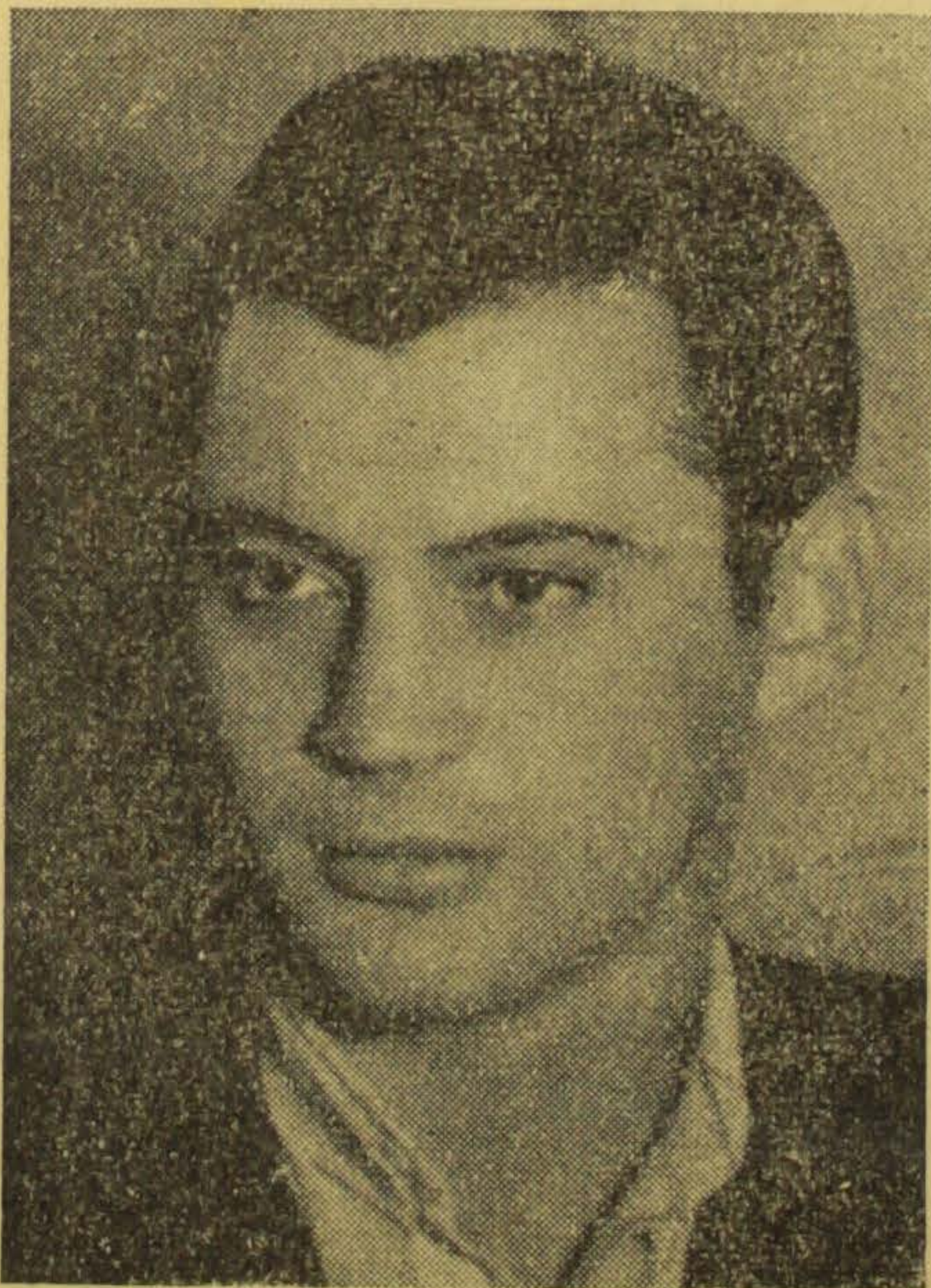
Schubert	Bodrogi Lajos
Schober báró	Margetics Dragutin
Médy	Pecz Marika
Hédy	Szűcs Marica
Edy	Temunovics Marica
Tschöll papa	Németh Rudolf
Vogl, operaénekes	Kopunovics Péter
Schwind, festőművész	Vujkovic Brunó
Guppelwieser	Vukovics Kálmán
Grisi, operaénekes	Rackó Ilonka
Stingel	Merkovics Mátyás
Binder	Bácslija Iván
Bruneder	Horváth István
Utcai énekes	Póka József
„	Crnyákovics Antal
Házmesterné	Juhász Rózsi
Róza, Grisi sobalánya	Dovát Mária
Pikkoló	Tót Piroska
Novotny, nyomozó	Kovács Lajos
Schantorf, gróf	Pölhe György
Rózsi, Tschöllék szobalánya	Balázs Erzsébet
Véberné	Gion Rózsi

Sultana (V. Krstulović)

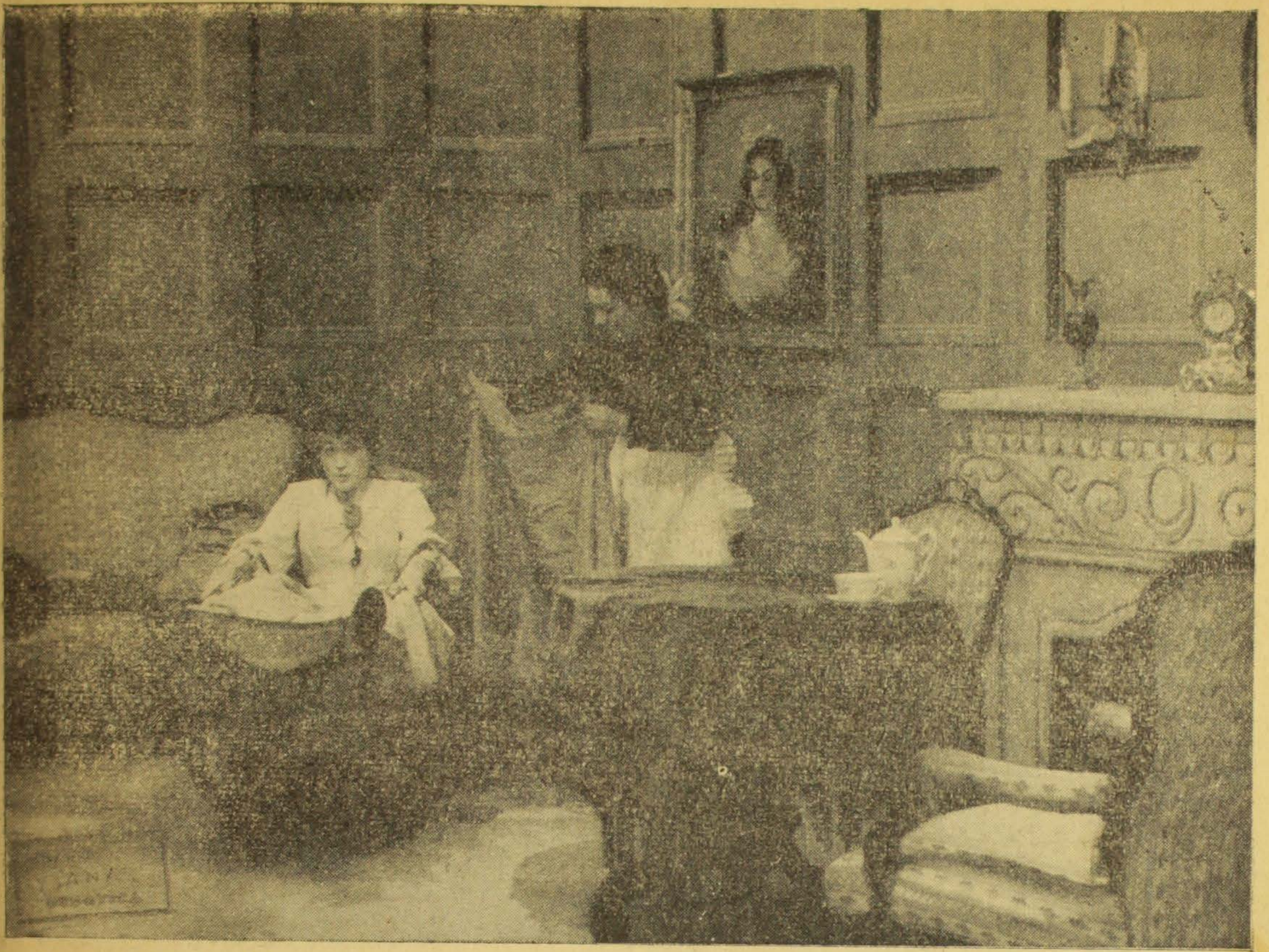
Komedija u 3 čina Napisao: **Jovan Sterija Popović**Reditelj: **Milan Tutorov**Asistent režije: **Nikola Jovanović**Scenograf: **Andrija De Negri****LICA:**

Sultana	<i>Vesna Krstulović</i>
Trifić, grof	<i>Rudolf Opolski</i>
Sreta, čizmar	<i>Miloš Joškić</i>
Pela, njegova žena	<i>Erža Kovačević</i>
Stevan, sluga	<i>Saša Vojton</i>
Persida, služavka	<i>Nađ M. Olga</i>

Milan Tutorov, reditelj

Jovanu Steriji Popoviću neosporno pripada hronološko prvenstvo u srpskoj komediografiji i dramaturgiji uopće. Međutim, mnogo je značajnija činjenica, da Sterija još i danas onako konzervativan, strog i pomalo melankoličan stoji na čelu srpske dramaturgije, po specifičnoj komediografskoj vrijednosti svojih djela. To znači, po riječima Jovana Popovića, da on ne izaziva samo neki obligatni pietet muzealne vrijednosti, nego da njegovo djelo, koje je bljesnulo na početku jednog razvitka, nije izgubilo ništa od tog razvitka, u ocjeni čak i dobilo. Sterija nije samo velika istorijska pojava za svoje skućeno doba, on nije samo prvi moderni srpski literat u pravom smislu riječi, kako ga je sazvao Škerlić. Nakon što je preživio mnoge istorijske peripetije, on je živ, aktuelan pisac u razmjerima svih naroda Jugoslavije, pa u izvjesnom smislu i u evropskim razmjerima. On je živ u svom realističkom metodu tumačenja stvarnosti, po tome što je uprkos svome konzervatizmu i razočaranom skepticizmu, bio vjeran tumač zbivanja u kome je učestvovao, tako da ga kao društvenog satiričara na pozornici još nitko u srpskoj, pa ni u jugo-

Prizor iz II čina: Persida (O. Mandić) i Pela (E. Kovačević)

slovenskoj književnosti nije pretekao ni dostigao. Zabluda je imao, ali konvencionalnih iluzija nije imao, a istina o društvu i dobu probijala se kroz njegova djela — jer je u težnji za istinitim oblikovanjem viđenog i doživljenog imao tako snažan realistički zahvat, da su mu djela krajnija, no što je i sam mislio. Tako se dogodilo, da je pionir Srpskog pozorišta sa svim naivnostima početka, ostao još uvijek njegova najkrupnija pojava.

Sterijin život kao da je protkan činovničkom tugom i rezignacijom teške usamljenosti. Ta rezignacija je zajednička crta mnogih velikih komediografa. Ma kako to izgledalo neobično, ali život prvog srpskog komediografa u suštini je gorak i težak, kao i život Gogolja i Moliéra.

Međutim, baš uz tu gorčinu i ličnu tragediju njegovog života, dobija u vrijednosti Sterijin stvaralački entuzijizam, koji ćemo potpunije shvatiti, ako bismo imali u vidu, da je on morao pisati svoje komedije u prvom redu za čita-

telje s nadom, da će doći i do gledalaca, („jer je vreme, mislim, da se i kod nas teatri zavedu“), te da Sterija pet svojih dramskih djela besplatno ustupa Upraviteljstvu Srpskog teatra 1842 god. da nasmije hiljade gledalaca, jer je prikazivan na svim turnejama prvih jugoslovenskih stalnih i putujućih družina od Novog Sada i Beograda do Zagreba i Siska. Ta upornost i požrtvovanost, ta sposobnost samoodricanja isto onoliko koliko i njegova djela svjedoče o snazi i istinitoj prirodi njegovog talenta.

Danas, u vrijeme kad se vrlo akutno postavlja pitanje našeg specifičnog scenskog izraza, Sterijini tekstovi dobijaju posebnu vrijednost. Isto tako ti tekstovi posebnu vrijednost stiču u vrijeme, kada je pozorište u punom smislu riječi ponovo osvojilo onu funkciju u društvu, koju mu je pridavao Sterija: da odgaja, da pomaže ljudima da postanu bolji. Po tome nam je naš pisac naročito blizak.

Milan Tutorov

OLUJA

Strma visoka obala rijeke... Dolje mirna, široka obala Volge, u daljini tiha naselja i polja Zavolžja. Takav je izgled okoline, promatran iz parka grada Kalinova. Pred ovim mirnim pejzažem, punim ljepote i spokojstva, nepomućeno i ujednaćeno reklo bi se, teče život stanovnika grada Kalinova. Ali mir kojim odiše život Kalinovćana, to je samo spoljni, varljivi mir. Ovo čak i nije mir, već sanjiva ukoćenost, ravnodušnost prema svima manifestacijama ljepote, apatije prema svemu što izlazi iz okvira običnih, domaćih briga i uzbudjenja.

Ovo je okvir i tema drame „Oluja“ od A. N. Ostrovskog, koju kolektiv Hrvatske drame sprema kao svoju treću premijeru. Time će se na našoj sceni izvesti jedno dramsko djelo, koje spada među najznačajnija djela cjelokupne svjetske klasične literature.

U drami „Oluja“ centralna ličnost je Katarina, koje se po sklopu svog karaktera i interesa snažno izdvaja iz sredine u kojoj se udajom našla. U karakteru Katarine skriven je uzrok duboke životne drame, koju je ona morala doživjeti u „Carstvu mraka“ porodice Kabanovih.

Djevojka sanjalačke i osjećajne prirode, vatrene duševnosti upada u porodicu gdje okrutna i surova svekrva svojim ukućanima, kako kaže njezin muž Tihon „dušu vadi“. Ta okrutna i surova svekrva nazvana Kabanjiha, iznakažena odgojem, trudi se da očuva sve temelje starog, nazadnog i nečovječnog načina života. I u toj porodičnoj tamnici revolucionarno odjekuje protest Katarine, koja bi htjela da se oslobodi. Katarina svojom tragedijom govori o tragičnosti toga života u domu Kabanjihe. Ona je u svojim sanjarijama i maštanju izgradila sebi jedan drugi, ljepši život, pa kad ga ne nalazi, radije ide u smrt nego da se pomiri životom u kojem se našla. U smrti Katarine vidimo poziv na beskrompomisnu borbu protiv svega zaostalog, a vidimo i rješenost napredne žene, da se čitavim svojim bićem odupre despotizmu i ugnjetaču.

Po svojoj snazi drama „Oluja“ je snažan društveni protest protiv užasa društvenog i obiteljskog života onoga vremena, što je Ostrovski iznosi velikom umjetničkom snagom. Ono što govori, životno djelo Ostrovskog u cjelini — to govori ova njega drama.

Režiju vodi redatelj Hrvatske drame Lajčo Lendvai, a scenografiju izradjuje Andrija De Negri. U svim značajnim ulogama zaposleni su istaknuti članovi drame: Slava Bulgakova, Klara Pejić, Jelisaveta Kovačević, Miša Paraskijević, Kaća Bačlija, Ankica Devčić, zatim Miloš Jojkić, Rudolf Opolski, Antun Kujavec, Dragan Petrović, Nikola Jovanović i drugi.

Rad na ovoj premijeri, koja će biti tokom mjeseca decembra, odvija se ozbiljno tako da će nakon tri premijere u ovoj sezoni, koje su bile komedije, publika imati prilike da vidi i jednu dramu, koja spada u biser svjetske dramske literature.

NARODNO POZORIŠTE U SUBOTICI
raspisuje

NAGRADNI KONKURS

za najbolju dramu
na srpsko-hrvatskom jeziku

- I nagrada . . . Din. 50.000.—
- II nagrada . . . Din. 30.000.—
- III nagrada . . . Din. 20.000.—

Radove treba dostavljati Upravi narodnog pozorišta u Subotici najkasnije do 31. III. 1953 g. zaključno pod šifrom, a svoje ime i točnu adresu u posebnoj koverti.

UPRAVA NARODNOG POZORIŠTA
SUBOTICA

NOVI ČLANOVI HRVATSKE DRAME

OPOLSKI RUDOLF

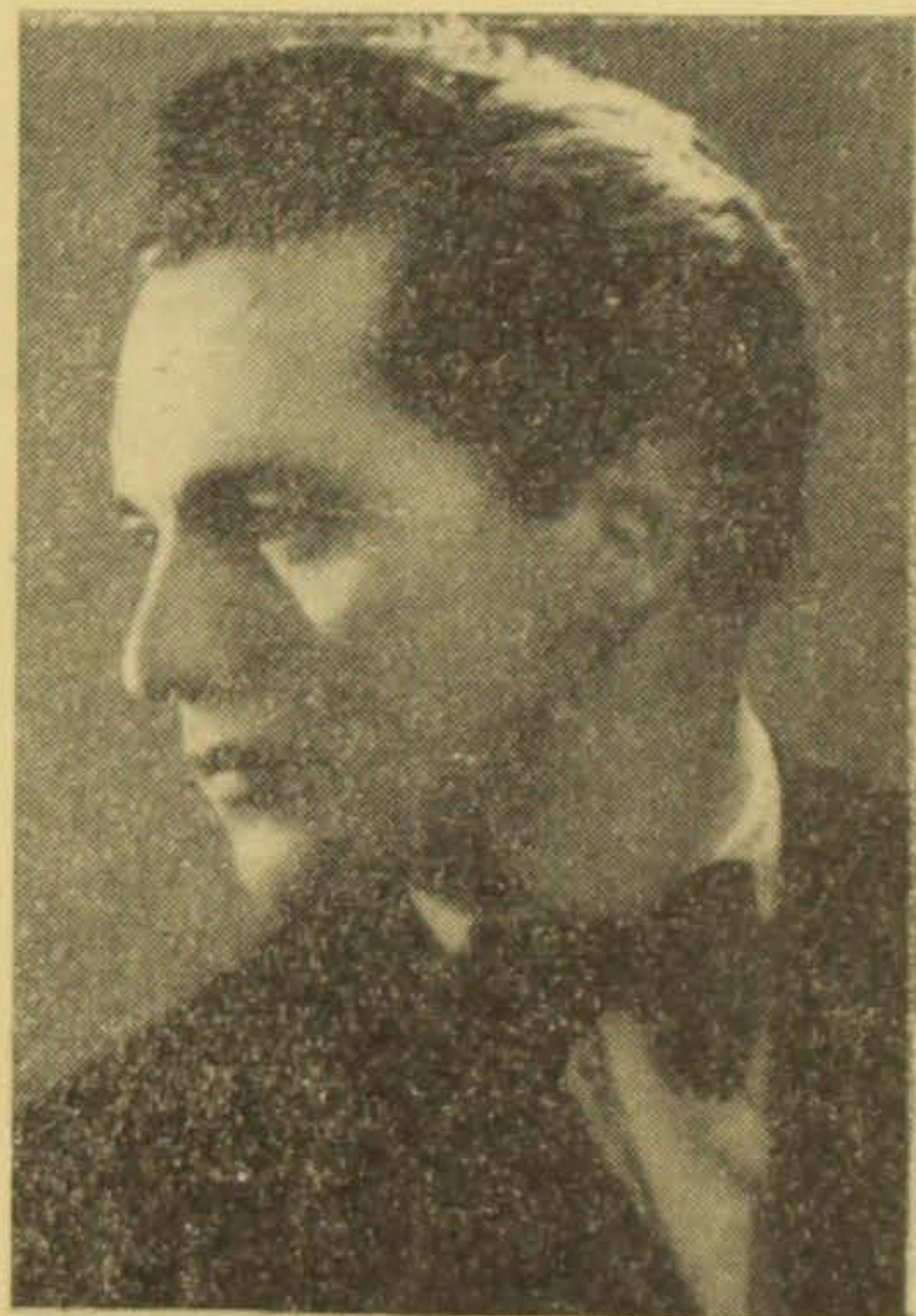
rođen je u Zagrebu. Srednju školu prekida radi I. svjetskog rata. Prvi angažman mu je u Splitu 1921—1922 g. gdje je završio i glumačku školu. Od 1925—45 član je Zagrebačkog kazališta. Nakon oslobođenja upućen je na dužnost u Varaždin. Od 1947—1950 g. bio je član Narodnog pozorišta u Šibeniku, a u sezoni 1951—52 ponovno je član Narodnog kazališta „August-Cesarec“ u Varaždinu. Nakon oslobođenja bavio se i r žijom dramskih i muzičkih djela među kojima su i ova: „Duboko korijenje“, „Dundo Maroje“, „Sedmorica u podrumu“, „Male lisice“, „Operacija“, „Inspektor je došao“, „Winnetou“, „Zemlja smiješka“, „Mala Floramye“, „Mamzell“, „Nitouche“, „Moja sestra i ja“ itd. Kao glumac nastupao je također u raznim pjevačkim i dramskim ulogama: Lengdon (Duboko korijenje), Horas (Male lisice), Knopf (Sedmorica u podrumu), Žagar (Prst pred nosom), Ripafrata (Mirandolina), Knouov (Djevojka bez miraza) itd.

U našem pozorištu nastupio je već u „Zloj ženi“ kao grof Trifić, a uskoro ćemo ga vidjeti u ulozi: Dikoja u „Oluji“ A. N. Ostrovskog

KUJAVEC ANTUN

rođen je u Varaždinu. Svršeni dak glumačke škole MHKD-a u Zagrebu, gdje je bio i član. Prije toga djelovao je kao član Povlašćenog kazališta DHKDa- u Varaždinu. Nakon oslobođenja djeluje najprije u Narodnom kazalištu „August Cesarec“ u Varaždinu, a nakon toga sve do dolaska u naše pozorište, član je pozorišta NR Bosne i Hercegovine u Sarajevu. Ostvario je brojne i značajne uloge u domaćem i stranom repertoaru, među kojima vidna mjesta zauzimaju naslovne uloge u klasičnim kajkavskim komedijama T. Brezovačkog: „Diogeneš“ i „Matijaš Grabančijaš Dijak“, te M. Jandrića „Ljubomirović“ ili „Priatelj pravi“, zatim Kornel u („Majci“ od Čapeka), Abramčik („Kvadratura kruga“), Ivan Belinić („Iz mraka“), Maro („Dundo Maroje“), Orsino („Na tri kralja“), Bret („Duboko korijenje“), Branko („Sedmorica u podrumu“), Smaga („Bez krivnje krivi“), Weinberl („Sve za šalu“), Tojan („Oganj i pepeo“), dr. Ratek („Operacija“), Siniša („Raskrsnica“), Sudac („Jazavac pred sudom“), Segard („Brod Tenacity“) itd.

Našoj publici se pretstavio kao Veimir u Nušićevoj komediji „Dr“, a u „Oluji“ od Ostrovskog nastupiće kao Tihon, muž Katarine.

KOVAČEVIĆ JELISAVETA

Rodena u Subotici. Počela je 1946 g. kao član Hrvatskog narodnog kazališta u Subotici. Kasnije odlazi u Glumačku školu u Zagreb, gdje 1950 god. uspješno maturira. Nakon toga dobije angažman u Narodnom kazalištu Pula, a ove sezone vraća se za člana Hrvatske drame ovog pozorišta. Kroz svoje djelovanje interpretirala je Ninu („Kralj Betajrove“), Ljubu Gordjevnu („Sirotinja nije grijeh“), Rina („Pokojnik“), Marina („Dva tuceta crvenih ruža“), Katty („Ulični svirači“), Evica („Pokondirena tikva“), Dr. Valentin („Iz mraka“) i drugo. Svojim nastupom u „Zloj ženi“ (Pela) poznata je sadašnjim našim gledaocima, a sada sprema ulogu Katarine u „Oluji“.

ANKICA DEVČIĆ

Pozorišnim radom počinje se baviti 1943 god. u Partizanima kao član kulturno-umjetničke grupe X. divizije. Po oslobođenju postaje član Sarajevskog pozorišta, a kasnije prelazi u Banjalučko pozorište. Među značajnijim ulogama tumačila je slijedeće: („Bez krivice krivi“), Galina („Život zove“), Merima („Hasanaginica“), Vaska („Zona Zarnfirova“), Zina („Roditeljski dom“) itd., a naša publika ju poznaje kao Klaru u Nušićevoj komediji „Dr“. U „Oluji“ Ostrovske nastupice kao Glaša.

VESNA KRSTULOVIĆ

apsolvent Pozorišne akademije u Beogradu dobiva svoj prvi angažman u našem pozorištu. Pretstavila se subotičkoj publici u naslovnoj ulozi komedije Jovana St. Popovića „Zla žena“.

VASA ZORKIĆ

pozorišnim radom počinje se baviti poslije oslobođenja. Do sada je djelovao u Narodnom pozorištu u Mitrovici, zatim je bio član Hrvatskog narodnog kazališta u Subotici, pa je kao takav i poznat našoj publici naročito iz narodnog repertoara (Marjan u „Ča Boninoj razgali“). Iz Subotice odlazi na jednu sezonu u Narodno pozorište Šabac, a iza toga opet dolazi za člana Hrvatske drame našeg pozorišta. U „Vašangama“ nastupa u ulozi Ivana Tonkovića.

OLGA MANDIĆ — NADJ

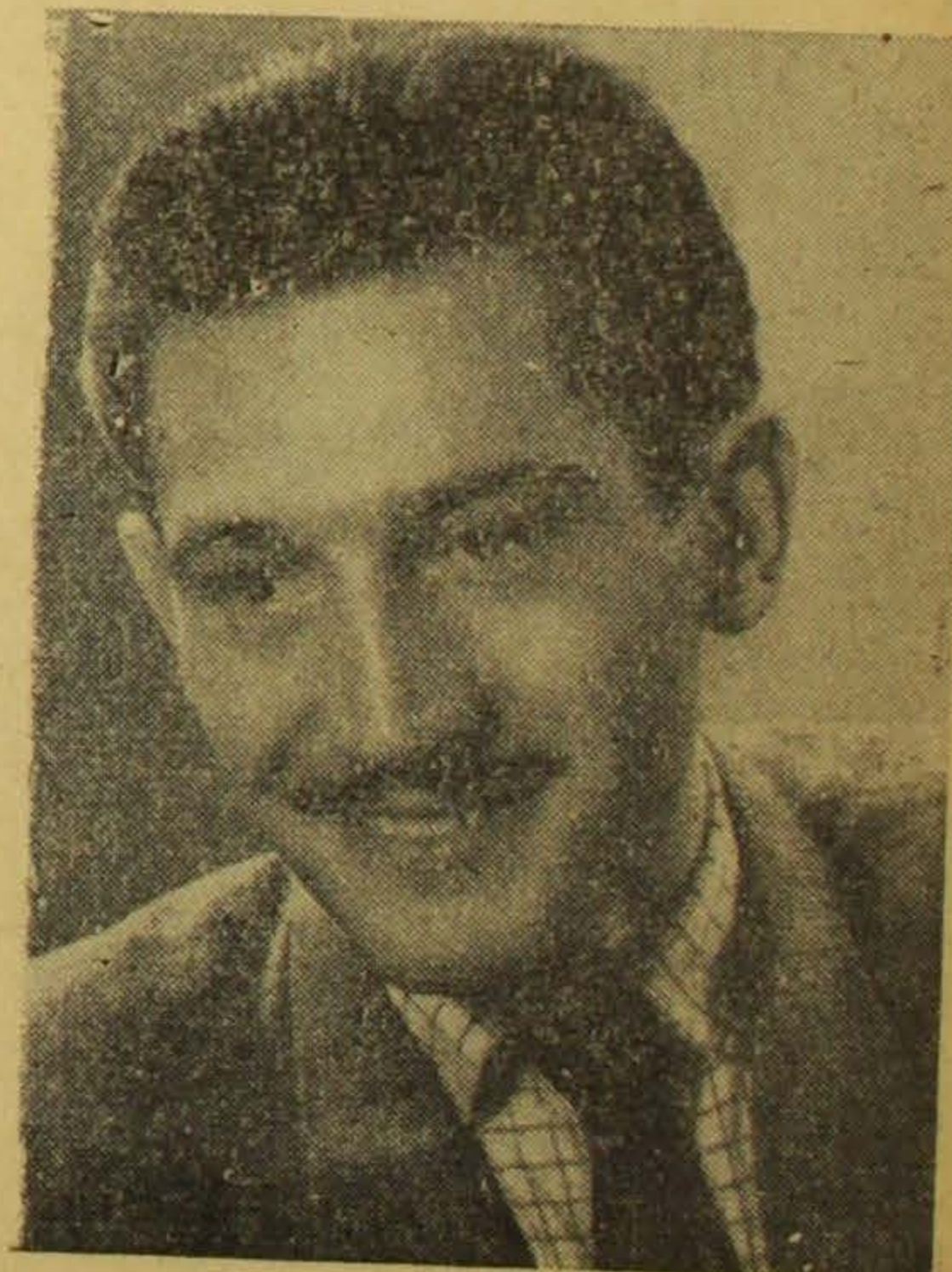
nakon polaska učiteljske škole polaže audiciju i postaje član Hrvatske drame. Nastupila je u manjim ulogama „Dr“ i „Zloj ženi“, a uskoro će nastupiti u „Vašangama“.

Snimci u ovom broju
foto BERTA

SUBOTICA
Zrinski trg 2
(biv. Rudićeva)

TASIĆ MARKO

rođen u Aleksincu. Počinje se baviti pozorišnom umjetnošću 1946 god., kada postaje član Narodnog pozorišta u Pančevu. Kasnije odlazi u Novi Sad, gdje svršava Glumačku školu, a iza toga u JNA i nakon povratka postaje član Hrvatske drame našeg pozorišta. Pretstavice se publici u „Oluji“ od Ostrovske kao Šapkin, a pored toga je asistent reditelja.

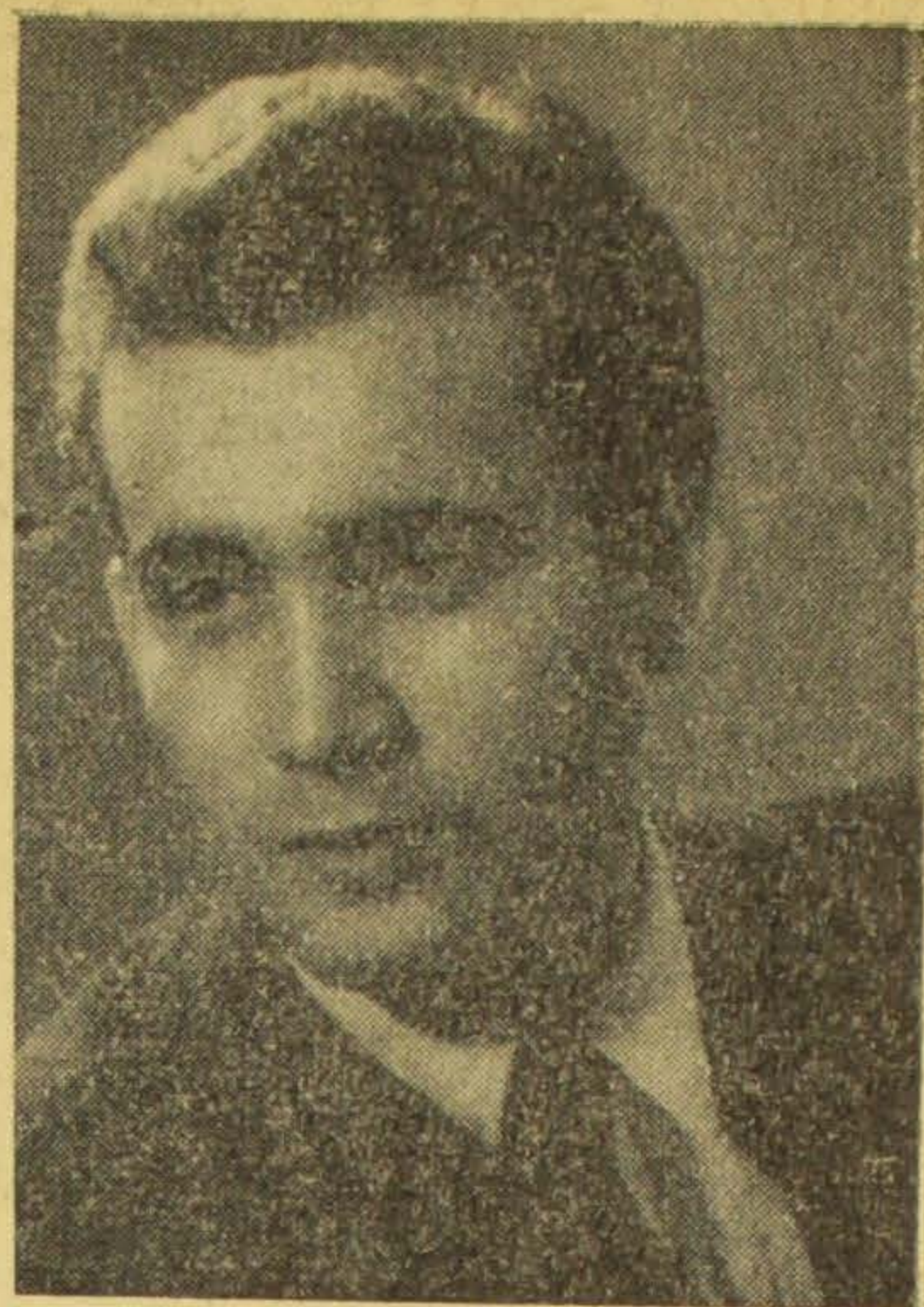

BAČLIJA KATARINA

Po oslobodenju postaje član ovog pozorišta pomažući u njegovom formiranju 1948 god. odlazi u inostranstvo, a nakon povratka ponovno je član Hrvatske drame. Poznata je publici ostvarenjima Toanete („Umišljeni bolesnik“). Gđa Protička („Dr“) itd., a nastupit će i kao Varvara u Oluji.

JOVANOVIĆ NIKOLA

rođen u Novom Sadu gdje je i završio Glumačku školu 1951 god. Kroz školovanje nastupao je na produkcijama glumačke škole, i istakao se kao Luzman u „Vitezu čudesa“ od Lope de Vega. Nakon odsluženja vojnog roka u JNA dobiva angažman u našem pozorištu, a pretstaviti će se publici kao Boris u „Oluji“.

KROZ SEZONU 1951/52

Tokom prošle sezone 1951/52 Narodno pozorište — Népszínház u Subotici dalo je ukupno 22 premijere sa 319 pretstava pred 106 642 gledalaca

Od toga je Hrvatska drama izvela: „Izbračicu“ od Trifkovića, „Umišljeni bolesnik“ od Moliera, „Požar strasti“ od Kosora, „Dugonja, Vidonja i Trbonja“ od M. Širole, „Niko i ništa“ od M. Poljakovića, Ribarske svadje“ od C. Goldonija, „Montserat“ od Rablesa i „Dovrtljiva djevojka“ od Lope de Vega.

Hrvatska drama izvela je ukupno 129 pretstava pred 35.363 gledalaca.

Madjarska drama je izvela „Gospodjica Julija“ od Strindberga, „Radi se o stanu“ od D. Gervaisa, „Vaš Peter“ od Bogdanfia, „Aladar nije magarac“ od Komora, „Mandragoru“ od Machiavellia, „Čovjek pod mostom“ od Indig Ota, „Igra u dvorcu“ od Molnara, „Vjetar s puste“ od Hunjadija i „Lepezu“ od Goldonija.

Madjarska drama dala je ukupno 122 pretstave pred 39.618 gledalaca.

Muzička grana izvela je na madžarskom jeziku operete „Magnaš Miška“ od Sirmoia i „Groficu Maricu“ od Kalmana, te na hrvatskom jeziku „Sylvu“ od Kalmana i opere „Moranu“ od Gotovca i „Prodanu nevjestu“ od B. Smetane.

Ukupno je Muzička grana na oba jezika dala 78 prestava koje je posjetilo 32.847 posjetilaca

Ansamblu Narodnog pozorišta gostovali su tokom prošle sezone u 18 mjesta gdje su dali 16 pretstava pred 12.782 gledalaca. Od toga Hrvatska drama je gostovala u 13 i dala 19 pretstava pred 7803 gledalaca. Madjarska drama je gostovala u 8 mjesta i dala 14 pretstava pred 3618 gledalaca, a opera i opereta je gostovala u 1 mjestu i dala 3 prestave pred 1311 gledalaca.

Pored toga Hrvatska drama je krajem prošle sezone gostovala na gradilištu u Svetozarevu,

gdje je za brigadire izvela pretstavu „Ribarske svadje“ od C. Goldonija. Na zahtjev brigadira pretstava se drugi dan morala ponoviti, a data je i jedna pretstava za gradjanstvo. Radost i zadovoljstvo brigadira na Radilištu, kao i gradjanstva u Svetozarevu, nakon tih pretstava bili su prijatna nagrada našim članovima za njihov trud i dalek put kojeg su prevalili do Svetozareva.

Gostovanja u našem pozorištu.

Tokom prošle sezone 1951/52 godine gostovali su u našem pozorištu slijedeći umjetnici:

- 1.) Aleksandar Marinković, prvak beogradske Opere 15 puta.
- 2.) Nando Roje, redatelj Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba režirao je Gotovčevu operu „Morana“.
- 3.) Mladen Sablić, redatelj Srpskog narodnog pozorišta u Beogradu, režirao je „Prodanu nevjestu“ od B. Smetane.
- 4.) Jurković Ruža, članica baleta u Zagrebu, koreografirala je plesove u „Morani“ i „Grofici Marici“.
- 5.) Miliša Milisavljević, prvak baleta Riječke opere koreografirao je „Prodanu nevjestu“.
- 6.) R. Komnenović, članica drame Narodnog pozorišta u Novom Sadu nastupila je u ulozi Doka u „Zoni Zamfirovoj“.
- 7.) Marijan Trepše, scenograf Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, inscenacija „Morane“.
- 8.) Dimitrije Djurković, apsolvant Umetničke akademije — Režijski otsek u Beogradu režirao je „Dovrtljivu djevojku“ od Lope de Vega.
- 9.) Hela Wolfart, student Akademije za primenjenu umetnost u Beogradu, nacrti kostima „Dovrtljive djevojke“ i

10.) Nina Hajdin, student Akademije za primenjenu umetnost u Beogradu, inscenacija "Dovrtljive djevojke".

Gostovanja i rad naših članova izvan pozorišta.

Garai Bela, redatelj Madjarske drame gostovao je u Humorističkom pozorištu u Beogradu, gdje je režirao operetu „Vašar devojaka“, zatim u profesionalnom Narodnom pozorištu u Bačkoj Topoli i u Somboru u Madjarkom amaterskom pozorištu.

Pataki Laslo, redatelj Madjarske drame režirao je također u Bačkoj Topoli te u Subotičkom Lutkarskom pozorištu.

Huska Mirko, direktor i redatelj Hrvatske drame režirao je Nušićevog „Običnog čoveka“ u KUD „Proleter“.

Lendvai Lajčo, redatelj Hrvatske drame režirao je u Pionirskom i Lutkarskom pozorištu u Subotici.

Milica Kljaić-Radaković gostovala je u Gradskom pozorištu u Somboru u naslovnoj ulozi Sremčeve „Zone Zamfirove“,

Pored toga djelovali su u raznim društvima i nastupali na prigodnim akademijama i priredbama Jojkić Miloš, Jančikin Mihajlo, Šanta Šandor, Kopunović Geza i drugi.

Pretsjednik Saveta za nauku i kulturu Vlade FNRJ drug R. Čolaković sa svojom suprugom prisustvovao je u našem pozorištu pretstavi Hrvatske drame „Montserat“ od E. Rablesa.

Ervin Šinko i ostali madjarski književnici prisustvovali su pretstavi Madjarske drame „Mézeskalács“ od Emőd Tamaša.

Na kraju prošle sezone Sindikalna podružnica i Uprava Narodnog pozorišta nagradila je 50 svojih članova. Nagradjivanje je vršeno na zajedničkoj konferenciji uz predlaganje samih članova. Petrik Pavle, akademski slikar nagradjen je sa 15 dana plaćenog odmora u Kaštel Starom kod Splita, Ferenci Ibolja, članica Madjarske drame i Jančikin Mihajlo, član Hrvatske drame poslani su na 15 odnosno 21 dnevni oporavak u banju. Osim njih nagradjeno je još 16 drugova sa 3.500 din. i 30 sa po 2.000 din., a pohvaljeno je još 20 zaslužnih članova pozorišta. Osim toga iz fonda za socijalnu pomoć dodijeljena je suma od 10.000 din. dvojici drugova.

Za fond nagradjivanja u idućoj sezoni ostavljeno je 50.000 din.

POZORIŠNE VIJESTI — SZINHÁZI HÍREK

U cilju poboljšanja posjete naših pretstava Uprava pozorišta zavela je ove sezone abonoman, kako za Hrvatsku tako za Madarsku dramu i Operu, koji je urodio vanredno lijepim rezultatima tako da je umjesto predviđenih A, B i C pretplata morala biti zavedena i D pretplata.

*

Pored kružne pozornice, koja je napravljena tokom ovogodišnjeg odmora uvedena je također u garderobe topla voda i izgrađeno nekoliko kabina u koje će se montirati tuševi za balet.

*

U cilju što većeg poboljšanja kvaliteta svojih pretstava angažiran je ove sezone za stalnog lektora Hrvatske drame prof. Mirko Bartolović, koji pored svoje lektorske dužnosti drži i teoretska predavanja o jeziku našem ansamblu.

*

Prvakinja naše opere Jelka Asić gostovala je dva puta u toku mjeseca oktobra u Osijeku u Leharovoj opereti „Zemlja smiješka“. Lijepo i toplo primljena od publike, požnjela je veliki uspjeh.

*

Uskoro će u našem pozorištu gostovati zagrebački umjetnici prof. Mirko Perković, redatelj Hrvatskog narodnog kazališta, koji će režirati operu „TRAVIJATA“ i prof. Vojmil Rabadan, redatelj koji će režirati u Hrvatskoj drami Shakespearevu komediju „VESELE ŽENE WINDSORSKE“.

U čast predkongresnog takmičenja članovi Hrvatske drame: Milan Tutorov, Antun Kujavec, Jovanović Nikola, Tasić Marko, Slava Bulgakov i Saša Vojtov, priredili su „Veče patriotske lirike“ u klubu Prosvetnih radnika, a kolektivi Hrvatske i Madarske drame gostovali su kod graničara na Kelebiji priređujući pretstave svog repertoara.

*

16. i 17. XI. o. g. održana je u Beogradu godišnja skupština Udruženja dramskih umetnika NRS. na kojoj su donešeni važni zaključci u vezi staleških i stručnih pitanja. U vezi s tim, osnovan je u našem pozorištu Pododbor udruženja dramskih umetnika NRS u koji su ušli: Garai Bela, predsjednik, Jelka Asić podpredsjednik, Antun Kujavec, sekretar, Sabo Marija, blagajnik. U odbor su još ušli Rudolf Opolski i Šanta Šandor.

*

Prvi ovogodišnji koncert subotičke Filharmonije održan je 6-X-1952 godine. Koncert je bio posvećen isključivo djelima L. von Beethovena. Na taj način je ova naša vrijedna muzička institucija dostojno proslavila 125-godišnjicu smrti neumrlag majstora.

Program je bio ukusno i stilski sastavljen.

Coriolan-ouverture.

Koncert za klavir G-dur.

IV simfonija.

Kao solista nastupio je Ivo Maček, iz Zagreba, koji je poznat i u inostranstvu specijalno po izvođenju G-dur koncerta. U svim stavkama

ovog skoro lirskog koncerta umjetnik nam je fino dočarao pravog Beethovena sa dubokim unutarnjim doživljajima.

Dirigirao je mladi talentovani dirigent Borislav Pašćan, koji je savjesno prostudirao povjerenjena mu djela i pokazao se kao seriozan umjetnik.

Orkestar je vrlo dobro zvučio, dorastao je odgovornom zadatku i time potvrdio svoje umjetničke tradicije.

Koncert beogradske umjetnice Valerije Heybalove

U svom samostalnom koncertu 20. X. o. g. predstavila se subotičkoj publici Valerija Heybalova, prvakinja beogradske opere.

Prvi dio koncerta bio je posvećen pjesmama Baranovića, Hristića, Škerjanca i Rh. Straussa. Naročito je pohvalno nastojanje ove renomirane pjevačice, što propagira naše domaće kompozitore.

U drugom dijelu čuli smo operne arije Gotovca, Verdia, Gounoud-a i Puccinia. Umjetnica je u svim točkama pokazala veliku muzikalnost. Bilo bi interesantno da je čujemo i na našoj sceni.

U pijanistici Kori Milko imala je umjetnica izvrsnog i adekvatnog pratioca.

Koncert je organizirala Muzička škola u čijim prostorijama je i održan.

*

Simfonijski orkestar subotičke Filharmonije izveo je na svom drugom koncertu 10. XI. 1952. djela: Gluck: Ouvertura Ifigenija na aulidi, zatim Hayden C-dur simfonija (oxfordska) i Schubert B-dur (peta).

Dirigirao je kao gost Živojin Zdravković iz Beograda, koji je od ranije poznat našoj publici. Zdravković je jedan od naših najboljih mladih dirigenata, a mnogim nastupima i u inostranstvu stekao je već veliko priznanje i umjetničku afirmaciju. Kao najuspjelija točka našeg orkestra te večeri bila je Haydenova simfonija.

Prva štampana drama Matije Poljakovića

U mjesecu oktobru ove godine pojavila se u knjižarama prva štampana drama Matije Poljakovića koja nosi naslov „Kao suncokreti“ a štampala ju je Matica Hrvatska iz Zagreba. U njoj nam Poljaković prikazuje građansku porodicu odmah nakon oslobođenja. Hrvatska drama u Subotici izvela je do sada Poljakovićeve komade „Ča Bonina razgala“, „Niko i ništa“, „Vašange“, a na repertoaru se nalazi i njegova građanska drama „Kuća mira“ koja treba da se izvede još tokom ove sezone.

Knjiga je ukusno opremljena a cijena joj je 100 dinara.

Garay Béla új könyve:

A színpadi beszéd

Komoly értékű tanulmány került sajtó alá a jugoszláviai magyar irodalom fejlődésének dokumentumaként, amely kulturművészetünk egyik jelentős ágát, a színművészetet tolmácsoló tudományt, a színpadi beszédet teszi oktató tanulmány tárgyává. Erre a könyvre már régóta szükség volt, de különösképen szükségük van erre a fiatal fejlődni akaró színészeknek épp úgy, mint az amatőr és műkedvelő színjátszóknak, akik leginkább elhivatottak arra, hogy a közvetlen, tiszta magyar beszédet ápolják, szépítsék és terjesszék a magyar színházlátogató közönség körében.

A Vajdasági szerb színház ajándéka a Magyar drámának

A vajdasági szerb színház közel 500 kötet magyar nyelvű szakkönyvet küldött ajándékba a szuboticei népszínháznak, a magyar dráma könyvtárába. A könyvek nagy része a magyar dráma-irodalomról, a színművészetéről, a magyar dramaturgiáról, valamint színház és művészettörténelemről szól.

A magyar dráma könyvtára ezáltal gazdag kulturális értékű irodalommal szaporodott meg.

GARAY BÉLA:

A SZÍNÉSZI KÉPZELET FORRÁSA*

Ha a színész nem megalkotója, hanem csupán csak előadója volna a szerepnek, akkor nem volna képzeletre szüksége. Ebben az esetben elegendő lenne az is, hogy csak bemagolja az író által adott szöveget, a megfelelő szünetjeleket pontosan betartaná és végrehajtaná az értelmi hangsúlyt. De vajjon lehetne-e ezt művészetnek nevezni?

Az alkotás anyagát a színész életbeli tapasztalatai, anyaggyűjtése és képzeletének csapongása adják. A képzelet

minden embernek a veleszületett képessége, tehetsége. A képzelet önmagától nem működik, hanem tapasztalatok és kitartó tanulmányok erősítik, frissítik és élesztik. Sőt bátran állíthatjuk, hogy a képzelet csakis a tapasztalatokból táplálkozik.

Már előbb beszéltünk arról, hogy a drámaíró műve a szó. A szó azonban csak az emberi gondolat eredménye. Ezt az eredményt az állapot hozza világra. Az író művében nem nyújt a szí-

* Részlet a szerző „A színészet alapvető kérdései“ című most készülő könyvéből.

nész számára állapotokat, hanem csakis szavakat. A színészi és a drámaírói képzeletnek külön irányai vannak. Ha egy író átél valamit, amit később felhasználhat; az a gondolat, míg a színész az állapotokat jegyzi meg magának. Miután a színészi képzelet ennyire sajátos irányú és annyira elüt a többi művészet módszerétől, érthető, hogy a színészt nem a pusztán átérző művészek közé sorolják, hanem elismerik alkotó egyéniségét.

Miután a színművészet, mint minden egyéb művészet csupán csak látszat, a színész a külvilágtól kénytelen bizonyos állapotokat, amelyek nem sajátosak számára, magába átoltani. A színész tehát magából és a mindennapi életből meríti a látszatos élet tüneteit. Vannak olyan állapotok, amelyeket a színész csak abban az esetben tud elhíhetően ábrázolni a színpadon, ha azokat előbb maga is átérezte és érzésemlékezetének segítségével felidézte.

Aszínészi képzeletet állandóan gyakorolni kell és nemcsak abban a szűk körben, amelyben a színész tényleg működik, hanem tágabb körben is. Az élet elemies, hatalmas szenvedélyeit az ember leginkább a múltban találhatja meg. Fontos tehát a színész számára, hogy sokat olvasson történelmi munkákat. Színészi tárgyilagosság alatt a színésznek az eszményihez, azaz a mű tárgyához való alkalmazkodását értjük. A tárgyilagosság bizonyos önként előtörő és ismétlődő hajlamok megtagadásában és a kínálkozó ötletek megfontolásában, egyszerűen a csapongó, pillanatnyi képzelőerőnek kritikájában érhető el. A tárgyilagosság akár a zene, akár a festőművészetben sokkal könnyebb, mint a színházművészetben. Miután a színésznél külsőleg sohasem látható, azok, akik a színészi alkotás törvényeit és alapfeltételeit nem ismerik, kétségbevonják, hogy a színész alkot, illetőleg teremt. A színészi tárgyilagosság a jellem bizonyos fölényének kiemeléséből áll.

ŽITOPROMET

PREDUZEĆE ZA PROMET ŽITARICAMA
SUBOTICA

15-69 13-65

čestita praznik

29 Novembar

Proizvodjačima, korisnicima
i poslovnim prijateljima

V iše od jednog milijona potrošača
godišnje svedoče o dobro sortiranim
prodavnicama našeg preduzeća.

Četiri robne kuće i jedna prodavnica
nameštaja očekuju i Vašu posetu.

Bavimo se maloprodajom svakovrsne
tekstilne, galanterijske, pomodne
i kratke robe.

Parfimerija i bižuterija. Prehrambeni
proizvodi i delikates, limena i drvena
galanterija. Kožna galanterija i po-
modna obuća. Nameštaj komadni i
garniture.

NARODNI MAGAZIN

SUBOTICA

Aljabinova ulica broj 2

Telefoni: Direktor 23-15. Komerc. 24-01

**PRODAJE ZA GOTOVO A ODREĐENE
ARTIKLE I NA KREDIT**

TRGOVAČKO PREDUZEĆE
SVAKOVRSNOM METALNOM ROBOM
I KUĆNIM POTREBŠTINAMA

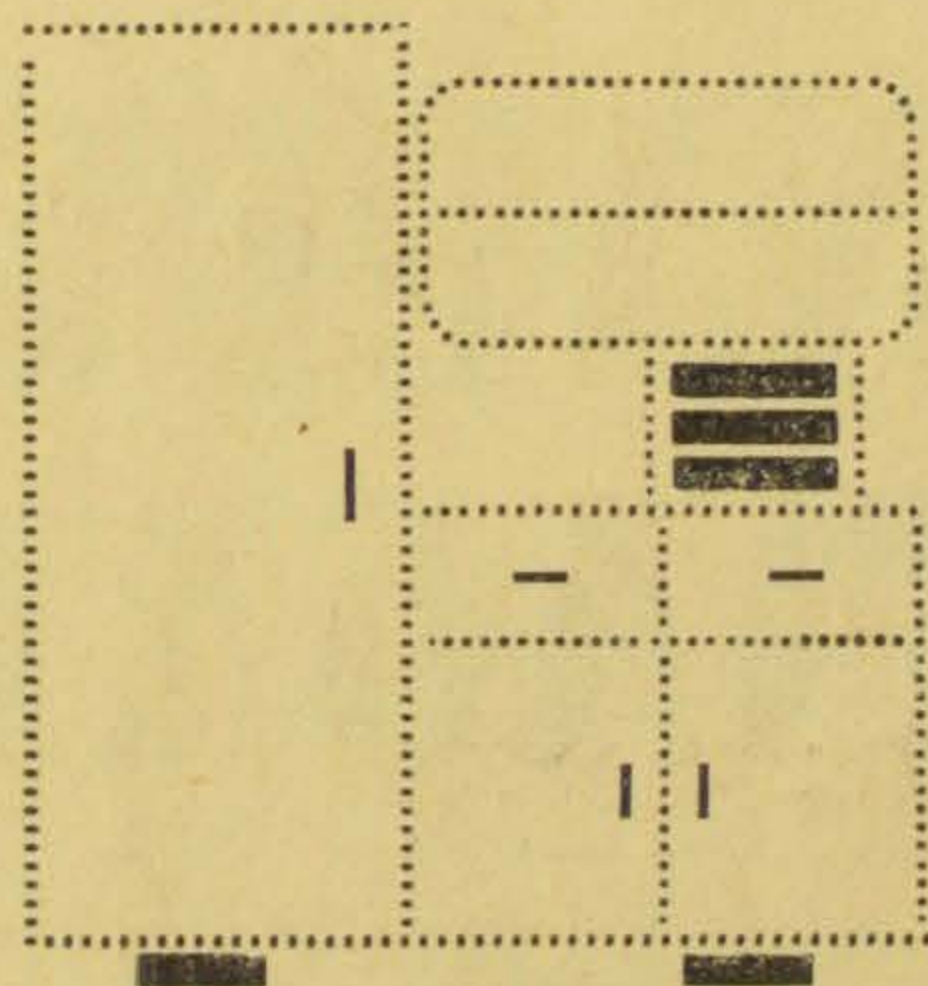
Gradska gvoždara

SUBOTICA

TELEFON: 13-23

Tekući račun broj 320-642.004

*Posetite i Vi i uverite se o našim solidnim
cenama. - Usluga brza i tačna*

TVORNICA NAMEŠTAJA

„BUDUĆNOST“

SUBOTICA, Kosovo Polje br. 4

**Ako želite imati ukusan i dobro
izrađen nameštaj u svome sta-
nu obratite se na nas i bićete
potpuno zadovoljni**

Telefoni: Komerc. odeljenje 13-68
Direktor i pogon 10-77

Snimajte
se i Vi
kod

F
O
T
O

BERTA

Posle pozorišnih
pretstava
očekuje Vas
novootvoreni restoran

„ISTRA“

(BIVŠI „VAŠ“)

Cara Dušana broj 7

sa opšte poznatom do-
maćom kuhinjom, ribljim
specijalitetima i svim vrs-
tama alkoholnih i bezal-
koholnih i žestokih pića

Naša reklama su naš kvalitet i solidne cene
Svira odlična muzika

Za posetu moli
Radni kolektiv Gradskog
ugostiteljskog preduzeća

„GROZD“

JUGOSEME

SUBOTICA

Štrosmajerova 11.

Telefon br : 17-44, 23-72

Brzopis : JUGOSEME, Subotica

Ima na stovarištu sve vrste sortnog semena i to: Sve vrste žitarica, povrtarskog semena, krmnog i industrijskog bilja kao i ostalog semena, sve po najpovoljnijim uslovima i dnevnim cenama.

Za podmirenje vaših potreba izvolite se obratiti na nas.

U svom sastavu ima otkupne stanice u BAČKOJ TOPOLI, SENTI, NOVOM KNEŽEVCU i STAROM BEČEJU

Pre nego što kupujete

ogrevni

i građevinski materijal

posetite naše dobro sortirane prodavnice gde će te biti kulturno usluženi po solidnim cenama

Gradsko trgovačko preduzeće

„OGREV“

SUBOTICA, Telefon 12-25

ZA NOVU GODINU ORGANIZUJEMO PRVU VELIKU BESPLATNU LUTRIJU

ZA POTROŠAČE-KUPCE KOJI U NAŠIM PRODAVNICAMA KUPE
ZA GOTOVO, UZ 80₀/₁₀₀ POPUSTA, NA INDUSTRIJSKE BONOVE, ILI
NA KREDIT U VREDNOSTI PREKO 200.— DINARA

Zgoditci su gotov novac, od 1.000.— do 50.000.— dinara u sledećoj vrednosti:

1 zgoditak	50.000.— dinara	dinara 50.000.—
2	25.000.—	50.000.—
5	10.000.—	50.000.—
20	5.000.—	100.000.—
80	2.000.—	160.000.—
190	1.000.—	190.000.—

UKUPNO: 298 zgoditaka

DINARA 600.000.—

Lozovi za ovu besplatnu lutriju davat će se u svim našim prodavnicama kojih ima 14— od
1 XII do 31 XII 1952 god. Svaki kupac koji kupi robu preko 200.— dinara, dobija besplatno
jedan loz, za ovu lutriju.

**IZVLAČENJE LOZOVA VRŠIT ĆE SE 11 JANUARA 1953 GODINE
U 10 ČASOVA PRE PODNE**

U Direkciji našega preduzeća Generala Drapšina ulica broj 1

Dobitnici ove besplatne lutrije dužni su da kupe za izvučenu vrednost robu u našim
prodavnicama po svome izboru:

1. Tekstil
2. Tekstilnu i kožnu galanteriju
3. Konfekciju
4. Obuću, kožu, i kožni pribor
5. Parfimeriju

IZDAVANJE ZGODITAKA OBAVIT ĆE SE U KANCELARIJI NAŠEGA
PREDUZEĆA OD 12-og JANUARA 1953 DO 15 FEBRUARA 1953 POSLE
KOJEGA ROKA ZGODITCI VIŠE NE VAŽE;

"METAL"

GRADSKO
TRGOVAČKO
PREDUZEĆE

VÁROSI
KERESKEDELMI
VÁLLALAT

SUBOTICA

TELEFON: 17-01

*Prodaje u svojih šest
prodavnica:*

*a hat elárúsító üzle-
tében árúsít:*

Raznu gvoždarsku robu,

posude,

nameštaj,

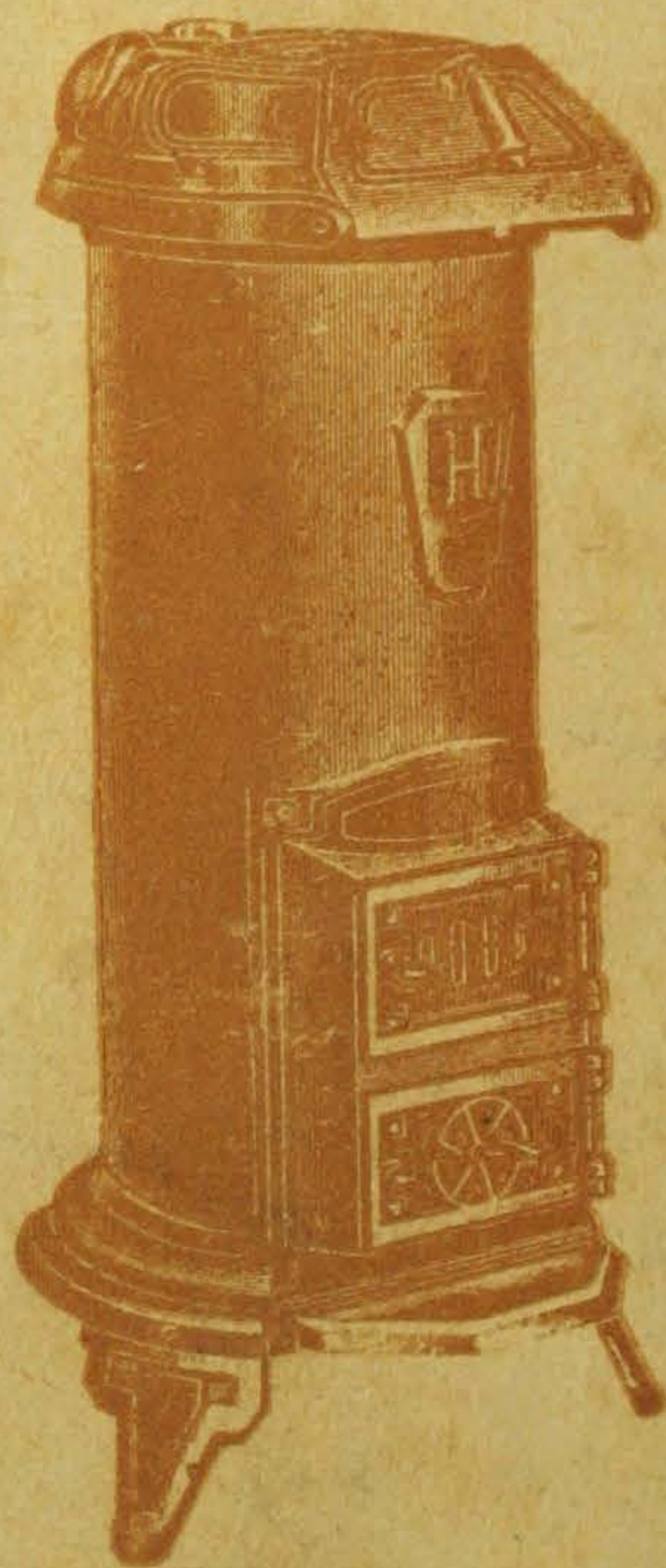
staklariju,

bicikle,

električni

materijal i

radio aparate

*Különböző
fémárút,*

edényeket,

bútorokat,

üvegárút,

kerékpárokat,

villamossági

anyagot és

rádiókat

*Veliki izbor —
cene pristupačne!*

*Nagy választék —
olcsó árak!*